JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
YVES BOT
17 päivänä syyskuuta 2015 [1]

Yhdistetyt asiat C-659/13 ja C-34/14

C & J Clark International Ltd (C-659/13)
vastaan
The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs
(Ennakkoratkaisupyyntö – Ensimmäisen asteen tuomioistuin (verojaosto) (First-tier Tribunal (Tax Chamber), Yhdistynyt kuningaskunta))
ja
Puma SE (C-34/14)
vastaan
Hauptzollamt Nürnberg

(Ennakkoratkaisupyyntö – Münchenin finanssiasioita käsittelevä tuomioistuin (Finanzgericht München, Saksa))

Ennakkoratkaisupyyntö — Polkumyynti — Asetuksen (EY) N:o 1472/2006 pätevyys — Kiinasta ja Vietnamista peräisin olevien sellaisten jalkineiden tuonti, joiden päälliset ovat nahkaa

1. Käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuinta pyydetään ratkaisemaan, onko lopullisen polkumyyntitullin käyttöönotosta tiettyjen Kiinan kansantasavallasta ja Vietnamista peräisin olevien sellaisten jalkineiden tuonnissa, joiden päälliset ovat nahkaa, ja kyseisessä tuonnissa käyttöön otetun väliaikaisen tullin lopullisesta kantamisesta 5.10.2006 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1472/2006 [2] todettava pätemättömäksi erityisesti sillä perusteella, ettei Euroopan komissio ole tutkinut Kiinan ja Vietnamin vientiä harjoittavien tuottajien markkinatalouden ehdoin toimivan yrityksen asemaa (jäljempänä markkinatalouskohtelu) koskevia vaatimuksia. Unionin tuomioistuinta pyydetään niin ikään ratkaisemaan, mitä tällaisesta pätemättömyydestä seuraisi.

I **Asiaa koskevat oikeussäännöt**

A *Kansainvälinen oikeus*

2. Sopimus tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 (GATT) VI artiklan soveltamisesta [3] on Maailman kauppajärjestön (WTO) perustamissopimuksen [4] liitteessä 1A.

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.

2 — EUVL L 275, s. 1; jäljempänä riidanalainen asetus.

3 — EYVL 1994, L 336, s. 103; jäljempänä polkumyyntisopimus.

4 — Marrakechissä 15.4.1994 allekirjoitettu sopimus, joka hyväksyttiin Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa (1986–1994) laadittujen sopimusten tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta yhteisön toimivaltaan kuuluvissa asioissa 22.12.1994 tehdyllä neuvoston päätöksellä 94/800/EY (EYVL L 336, s. 1).

3. Polkumyyntisopimuksen 6 artiklan 10 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Viranomaisten on yleensä määrättävä yksilöllinen polkumyyntimarginaali kullekin tietylle tuojalle tai valmistajalle, jota tutkittavana oleva tuote koskee. Viranomaiset voivat rajata tutkimuksensa tapauksissa, joissa asianomaisten viejien, valmistajien, tuojien tai tuotetyyppien määrä on niin suuri, että yksilöllisen polkumyyntimarginaalin määrääminen on epäkäytännöllistä. Tutkimus voidaan rajata joko kohtuulliseen asianosaisten tai tuotteiden määrään käyttämällä otoksia, jotka ovat tilastollisesti hyväksyttäviä sen tiedon pohjalta, joka on viranomaisten saatavilla valinnan aikaan, tai sellaiseen suurimpaan, kyseisestä maasta tapahtuvan viennin määrän osuuteen, joka on kohtuudella tutkittavissa.”

4. Sopimuksen 9 artiklan 2. kohdassa määrätään seuraavaa:

”Milloin polkumyyntitullia määrätään kannettavaksi jostain tuotteesta, on sitä kannettava tuotteen maahan tuonnista oikean määräisenä ilman syrjintää riippumatta siitä, mistä lähteestä tuote on peräisin, kun tuonti tapahtuu polkumyynnillä ja aiheuttaa vahinkoa. Polkumyyntitullia ei kuitenkaan määrätä kannettavaksi niistä lähteistä tulevasta tuonnista, joiden hintasitoumukset on tämän sopimuksen ehtojen mukaisesti hyväksytty. Viranomaisten on nimettävä kyseisen tuotteen toimittaja tai toimittajat. Mikäli kuitenkin samasta maasta olevia useita toimittajia on osallisena ja on epäkäytännöllistä nimetä kaikki nämä toimittajat, viranomaiset voivat nimetä kyseisen toimittajamaan. Jos osallisena on useampia toimittajia useammasta kuin yhdestä maasta, viranomaiset voivat nimetä joko kaikki kyseiset toimittajat tai, jos tämä on epäkäytännöllistä, kaikki kyseiset toimittajamaat.”

B *Unionin oikeus*

1. Tullikoodeksi

5. Yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92[5] 236 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tuonti- tai vientitullit on palautettava, jos todetaan, että niiden määrä niitä maksettaessa ei ole ollut lain mukainen tai että niiden määrä on kirjattu tileihin 220 artiklan 2 kohdan vastaisesti.

Tuonti- tai vientitullit on peruutettava, jos todetaan, että niiden määrä niitä tileihin kirjattaessa ei ole ollut lain mukainen tai että niiden määrä on kirjattu tileihin 220 artiklan 2 kohdan vastaisesti.

Tulleja ei voida palauttaa tai peruuttaa, jos muun kuin lain mukaisen tullien määrän maksamiseen tai tileihin kirjaamiseen johtaneet seikat ovat johtuneet asianomaisen tietoisesta menettelystä.

2. Tuonti- tai vientitullit on palautettava taikka peruutettava hakemuksesta, joka on esitettävä kyseiselle tullitoimipaikalle kolmen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona nämä tullit on annettu tiedoksi velalliselle.

Tätä määräaikaa on pidennettävä, jos asianomainen näyttää toteen, että ennalta-arvaamaton tapahtuma tai ylivoimainen este on estänyt hakemuksen esittämisen määräajassa.

Tulliviranomaisten on palautettava tai peruutettava tullit viran puolesta, jos ne itse havaitsevat mainitun määräajan kuluessa jonkin 1 kohdan ensimmäisessä tai toisessa alakohdassa tarkoitetuista tilanteista.”

5 — EYVL L 302, s. 1; jäljempänä tullikoodeksi.

2. Polkumyyntiä koskeva perusasetus

6. Polkumyynnillä muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 22.12.1995 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 384/96 [6] pantiin täytäntöön WTO:n polkumyyntisopimukseen sisältyneet polkumyynnin vastaiset määräykset. Tätä varten siinä määritettiin säännöt, jotka koskevat erityisesti polkumyyntimarginaalin laskemista, tutkimuksen vireillepanoa ja sen jälkeistä tutkimusta koskevia menettelyjä, väliaikaisten ja lopullisten toimenpiteiden käyttöön ottamista sekä polkumyyntitoimenpiteiden soveltamisaikaa ja tarkastelua.

7. Polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 1 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”1. Polkumyyntitullia voidaan soveltaa polkumyynnillä tuotuun tuotteeseen, jos tuotteen luovuttaminen vapaaseen liikkeeseen yhteisössä aiheuttaa vahinkoa.

2. Tuotetta pidetään polkumyynnillä tuotuna, jos sen vientihinta yhteisöön on alempi kuin tavanomaisessa kaupankäynnissä käytettävä samankaltaisen tuotteen vertailukelpoinen hinta viejämaassa.

– –”

8. Asetuksen 2 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”A. Normaaliarvo

1. Normaaliarvo perustuu tavallisesti viejämaan riippumattomien asiakkaiden tavanomaisessa kaupankäynnissä maksamiin tai maksettaviksi tuleviin hintoihin.

Jos viejä ei tuota tai myy samankaltaista tuotetta viejämaassa, normaaliarvo määritetään muiden myyjien tai tuottajien hintojen perusteella.

Sellaisten osapuolten, joiden välillä näyttää olevan yhtiösuhde tai hyvitysjärjestely, välisiä hintoja ei voida pitää tavanomaisessa kaupankäynnissä sovellettuina ja niitä voidaan käyttää normaaliarvon määrittämisessä vain, jos vahvistetaan, että tällainen yhteys ei vaikuta hintoihin.

Kun määritetään, onko kahden osapuolen välillä etuyhteys, huomioon voidaan ottaa asetuksen [N:o 2913/92] [7] soveltamissäännöksistä 2 päivänä heinäkuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 143 artiklassa esitetty etuyhteydessä olevien osapuolten määritelmä.

2. Normaaliarvon määritykseen käytetään tavallisesti kotimarkkinoiden kulutukseen tarkoitetun samankaltaisen tuotteen myyntiä, jos myynnin määrä on vähintään viisi prosenttia tutkimuksen kohteena olevan tuotteen myynnin määrästä yhteisöön.

Alhaisempaa myynnin määrää voidaan kuitenkin käyttää esimerkiksi silloin, kun käytettyjä hintoja pidetään kyseisillä markkinoilla edustavina.

3. Mikäli samankaltaista tuotetta ei myydä tavanomaisessa kaupankäynnissä tai myynti on riittämätöntä tai erityisestä markkinatilanteesta johtuen tällaisen myynnin perusteella ei voida tehdä asianmukaista vertailua, samankaltaisen tuotteen normaaliarvo lasketaan alkuperämaan tuotantokustannusten perusteella lisättynä kohtuullisella määrällä myynti-, hallinto- ja muita

6 — EYVL L 56, s. 1; oikaisu EYVL 2000, L 263, s. 34. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna 21.12.2005 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 2117/2005 (EUVL L 340, s. 17; jäljempänä polkumyyntiä koskeva perusasetus).

7 — EYVL L 253, s. 1.

kustannuksia sekä voittoa, tai tavanomaisessa kaupankäynnissä soveltuvaan kolmanteen maahan käytettyjen vientihintojen perusteella edellyttäen, että hinnat ovat edustavia. Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun erityisen markkinatilanteen voidaan katsoa vallitsevan tarkasteltavana olevan tuotteen osalta muun muassa, jos hinnat ovat keinotekoisen alhaisia, jos vaihtokauppaa harjoitetaan merkittävässä määrin tai jos kyse on ei-kaupallisista valmistusmenettelyistä.

4. Kun samankaltaista tuotetta myydään viejämaan kotimarkkinoilla tai kolmanteen maahan hinnoilla, jotka ovat alhaisempia kuin tuotannon (kiinteät ja muuttuvat) yksikkökustannukset lisättynä myynti-, hallinto- ja muilla kustannuksilla, myynnin voidaan hintansa vuoksi katsoa poikkeavan tavanomaisessa kaupankäynnissä käytetystä ja se voidaan jättää huomioon ottamatta normaaliarvoa määritettäessä vain, jos määritetään myynnin tapahtuneen pidennetyn ajanjakson kuluessa huomattavissa määrin ja hinnoilla, joilla ei voida kattaa kaikkia kustannuksia kohtuullisen ajan kuluessa.

Jos hinnat, jotka ovat myyntihetkellä kustannuksia alhaisempia, ylittävät tutkimusjakson kustannusten painotetun keskiarvon, on niiden katsottava kattavan kustannukset kohtuullisen ajan kuluessa.

Pidennetyllä ajanjaksolla tarkoitetaan tavallisesti vuotta tai ainakin kuutta kuukautta, ja yksikkökustannuksia alhaisemmilla hinnoilla tapahtuvaa myyntiä pidetään määrältään huomattavana tämän ajanjakson kuluessa, jos vahvistetaan, että myyntihinnan painotettu keskiarvo on painotettua keskimääräistä yksikkökustannusta alhaisempi tai että yksikkökustannuksia alhaisemmilla hinnoilla tapahtuvan myynnin määrä on vähintään 20 prosenttia normaaliarvon määrityksessä käytetystä myynnistä.

5. Kustannukset lasketaan tavallisesti tutkimuksen kohteena olevan osapuolen kirjanpitomerkintöjen perusteella sillä edellytyksellä, että nämä merkinnät on tehty kyseisessä maassa yleisesti hyväksyttyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti ja ne antavat kohtuullisen hyvän käsityksen kyseisen tuotteen valmistukseen ja myyntiin liittyvistä kustannuksista. Jos tutkimuksen kohteena olevan tuotteen valmistukseen ja myyntiin liittyvät kustannukset eivät käy riittävän hyvin ilmi asianomaisen osapuolen kirjanpitomerkinnöistä, näitä kustannuksia oikaistaan tai ne määritetään saman maan muiden tuottajien tai viejien kustannusten perusteella tai, jos tällaisia tietoja ei ole saatavilla tai niitä ei voida käyttää, mitä tahansa muuta hyväksyttävää perustetta käyttäen, mukaan lukien muilta edustavilta markkinoilta saadut tiedot.

Kustannusten asianmukaista kohdentamista koskevat todisteet otetaan huomioon, jos osoitetaan, että tämäntyyppistä kohdentamista on todellisesti käytetty. Koska soveltuvampaa menetelmää ei ole, käytetään mieluiten liikevaihtoon perustuvaa kohdentamisjärjestelmää. Kustannukset oikaistaan asianmukaisesti niiden uusiutumattomien kustannuserien suhteen, jotka hyödyttävät tulevaa ja/tai nykyistä tuotantoa, ellei kyseisiä kustannuksia jo ole otettu huomioon tässä alakohdassa tarkoitetussa kustannusten kohdentamisessa.

Jos kustannuksiin niiden kattamiseen kuluvan tietyn ajanjakson aikana vaikuttaa uusien, huomattavia lisäinvestointeja vaativien tuotantovälineiden käyttö ja kapasiteetin heikko käyttöaste koko tutkimusajanjakson tai sen osan kuluessa tapahtuvan perustamistoiminnan vuoksi, perustamisajanjakson keskimääräiset kustannukset ovat edellä mainittujen kohdentamissääntöjen mukaisesti sovellettavat kustannukset perustamisvaiheen lopussa, ja kyseisen ajanjakson osalta ne sisältyvät 4 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuihin painotettuihin keskimääräisiin kustannuksiin. Perustamisvaiheen kesto määritellään kyseessä olevalle tuottajalle tai viejälle ominaisten olosuhteiden mukaisesti, mutta se ei ylitä alkuperäistä kustannusten kattamiseen kulunutta asianmukaista aikaa. Kyseisenä tutkimusajanjaksona sovellettavien kustannusten oikaisujen osalta perustamisvaihetta koskevat, tutkimusajanjaksoa myöhempään ulottuvat tiedot otetaan huomioon silloin, kun ne toimitetaan ennen tarkastuskäyntejä ja kolmen kuukauden kuluessa tutkimuksen vireillepanosta.

6. Myynti-, hallinto- ja muita kustannuksia sekä voittoa varten lisättyjen määrien on perustuttava tosiasialliseen tietoon, joka pohjautuu tutkittavana olevan valmistajan tai viejän samankaltaisen tuotteen valmistamiseen ja myyntiin tavanomaisessa kaupankäynnissä. Jos kyseisiä määriä ei näin voida määrittää, ne voidaan määrittää käyttäen seuraavia perusteita:

a) muiden tutkimuksen kohteena olevien viejien ja tuottajien osalta vahvistettujen tosiasiallisten määrien painotettu keskiarvo samankaltaisen tuotteen tuotannossa ja myynnissä alkuperämaan kotimarkkinoilla;

b) kyseisen viejän tai tuottajan maksamat tai saamat tosiasialliset määrät saman yleisen luokan tuotteiden tuotannossa ja myynnissä tavanomaisessa kaupankäynnissä alkuperämaan kotimarkkinoilla;

c) mikä tahansa muu hyväksyttävä menetelmä sillä edellytyksellä, että siten määritetty voiton määrä ei ylitä voittoa, jonka muut viejät tai tuottajat tavallisesti saavat samaan yleiseen luokkaan kuuluvien tuotteiden myynnissä alkuperämaan kotimarkkinoilla.

7.

a) Muussa kuin markkinatalousmaista – – peräisin olevassa tuonnissa normaaliarvo määritetään kolmannessa maassa, joka on markkinatalousmaa, käytettävän hinnan tai laskennallisen arvon perusteella tai sellaisesta kolmannesta maasta muihin maihin, myös yhteisöön, vietäessä käytetyn hinnan perusteella taikka, jos tämä ei ole mahdollista, millä tahansa hyväksyttävällä perusteella, mukaan lukien samankaltaisesta tuotteesta tosiasiallisesti yhteisössä maksettu tai maksettava hinta, jota on tarvittaessa oikaistu kohtuullisella voittomarginaalilla.

– –

b) – – Kiinan kansantasavallasta, Vietnamista ja muista kuin markkinatalousmaista, jotka tutkimusta vireille pantaessa ovat WTO:n jäseniä, peräisin olevaa tuontia koskevassa polkumyyntitutkimuksessa normaaliarvo määritetään 1–6 kohdan mukaisesti, jos voidaan yhden tai useamman tutkimuksen kohteena olevan tuottajan asianmukaisesti perusteltujen vaatimusten perusteella sekä c alakohdassa olevien perusteiden ja menettelyjen mukaisesti osoittaa, että kyseinen tuottaja tai kyseiset tuottajat toimivat markkinatalousolosuhteissa asianomaisen samankaltaisen tuotteen valmistuksen ja myynnin osalta. Muussa tapauksessa sovelletaan a alakohdan säännöksiä.

c) Edellä b alakohdan mukainen vaatimus on tehtävä kirjallisesti ja sen on sisällettävä riittävästi todisteita siitä, että tuottaja toimii markkinatalousolosuhteissa mikä merkitsee, että:

— yritysten hintoja, kustannuksia sekä tuotantopanoksia kuten raaka-aineita ja teknologian ja työvoiman kustannuksia, tuotantoa, myyntiä ja investointeja koskevat päätökset tehdään markkinoihin perustuvien tarjontaa ja kysyntää heijastavien viitteiden perusteella sekä ilman merkittävää valtion puuttumista tässä suhteessa, ja että kustannukset ja huomattavat tuotantopanokset heijastavat merkittävässä määrin niiden arvoa markkinoilla;

— yrityksillä on yksi ainoa selkeä kirjanpito, joka on riippumattoman tarkastuksen kohteena kansainvälisten kirjanpitonormien mukaisesti ja jota sovelletaan kaikkeen toimintaan;

— yritysten tuotantokustannuksiin ja taloudelliseen tilanteeseen ei kohdistu aiemmasta keskusjohtoisesta talousjärjestelmästä peräisin olevia merkittäviä vääristymiä, erityisesti varojen aliarvostuksen, muiden poistojen, vaihtokauppojen tai velkojen hyvittämisellä tapahtuneiden maksujen muodossa;

— kyseisiä yrityksiä koskee konkurssi- ja omaisuuslainsäädäntö, joka takaa yritysten toiminnan oikeusvarmuuden ja vakauden,

ja

— valuuttakurssien muuttaminen suoritetaan markkinahintaan.

Sen määrittäminen, täyttääkö tuottaja edellä mainitut vaatimukset, suoritetaan kolmen kuukauden kuluessa tutkimuksen aloittamisesta, sen jälkeen kun neuvoa-antavaa komiteaa on erityisesti kuultu ja kun yhteisön tuotannonalalle on annettu mahdollisuus esittää huomautuksia. Tämä määrittäminen pysyy voimassa koko tutkimuksen ajan. – –”

9. Polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 3 artiklan sanamuoto ooli seuraava:

”1. Tässä asetuksessa käsitteellä ’vahinko’ tarkoitetaan, jollei toisin ilmoiteta, yhteisön tuotannonalalle aiheutunutta merkittävää vahinkoa, yhteisön tuotannonalaan kohdistuvaa merkittävän vahingon uhkaa tai merkittävää viivästystä yhteisön tuotannonalan perustamisessa, ja sitä tulkitaan tämän artiklan mukaisesti.

2. Vahingon toteamisen on perustuttava selkeään näyttöön, ja siihen on sisällyttävä puolueeton tarkastelu a) polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin määrästä ja tämän tuonnin vaikutuksesta samankaltaisten tuotteiden hintoihin yhteisön markkinoilla ja b) tämän tuonnin seurausvaikutuksista yhteisön tuotannonalaan.

– –

7. Polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin lisäksi on tutkittava muut tiedossa olevat tekijät, jotka samaan aikaan aiheuttavat vahinkoa yhteisön tuotannonalalle, eikä näiden tekijöiden aiheuttamaa vahinkoa saa pitää polkumyynnillä tapahtuvasta tuonnista johtuvana 6 kohdassa tarkoitetussa merkityksessä. Tässä suhteessa olennaisina tekijöinä voidaan pitää muun muassa muun kuin polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin määrää ja hintoja, kysynnän supistumista tai kulutustottumusten muutoksia, kolmannen maan ja yhteisön tuottajien rajoittavia kauppatapoja ja kyseisten tuottajien välistä kilpailua, tekniikan kehittymistä sekä yhteisön tuotannonalan vientisaavutuksia ja tuottavuutta.

– –”

10. Kyseisen asetuksen 5 artiklassa, jonka otsikko oli ”Menettelyn aloittaminen”, säädettiin seuraavaa:

”1. Jollei 6 kohdasta muuta johdu, tutkimus minkä tahansa väitetyn polkumyynnin olemassaolon, määrän ja vaikutuksen määrittelemiseksi voidaan panna vireille yhteisön tuotannonalan puolesta toimivan kenen tahansa luonnollisen henkilön tai minkä tahansa oikeushenkilön tai minkä tahansa yhteisön, jolla ei ole oikeushenkilöllisyyttä, tekemän kirjallisen valituksen perusteella.

– –

4. Tutkimus pannaan vireille 1 kohdan mukaisesti vain, jos samankaltaisen tuotteen yhteisön tuottajien esittämän valituksen tuen tai vastustuksen perusteella vahvistetaan, että yhteisön tuotannonala on tehnyt valituksen tai että valitus on tehty sen puolesta. Valitus katsotaan yhteisön tuotannonalan tekemäksi tai sen puolesta tehdyksi, jos sitä tukevat ne yhteisön tuottajat, joiden yhteinen tuotanto on yli 50 prosenttia sen samankaltaisen tuotteen kokonaistuotannosta, jota tuottaa se osa yhteisön tuotannonalasta, joka joko tukee tai vastustaa valitusta. Tutkimusta ei kuitenkaan panna vireille, jos valitusta selvästi tukevat yhteisön tuottajat vastaavat alle 25 prosentista yhteisön tuotannonalan tuottaman samankaltaisen tuotteen kokonaistuotannosta.

_ _”

11. Asetuksen 9 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”_ _

5. Sellaisen mistä tahansa tulevan tuonnin osalta, jonka on todettu tapahtuvan polkumyynnillä ja aiheuttavan vahinkoa, otetaan syrjimättömällä tavalla käyttöön kussakin tapauksessa määrältään asianmukainen polkumyyntitulli, lukuun ottamatta tuontia, joka tulee sellaisen toimittajan kautta, jonka sitoumus on tämän asetuksen mukaisesti hyväksytty. Asetuksessa, jolla tulli otetaan käyttöön, määritetään kunkin toimittajan osalta käyttöön otettava tulli tai, jos tämä ei ole käytännöllistä, ja pääsääntöisesti 2 artiklan 7 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, kyseisen toimittajamaan osalta.Yksilöllinen tulli määritetään kuitenkin 2 artiklan 7 kohdan a alakohtaa sovellettaessa viejille, jotka voivat asianmukaisesti perusteltujen pyyntöjen pohjalta osoittaa, että:

a) kokonaan tai osittain ulkomaisessa omistuksessa olevien yritysten tai yhteisyritysten tapauksessa viejät voivat vapaasti kotiuttaa pääomia ja voittoja;

b) vientihinnoista ja -määristä sekä myyntiehdoista päätetään vapaasti;

c) osake-enemmistö on yksityishenkilöiden hallussa. Hallituksessa tai keskeisissä johtotehtävissä olevien valtion viranhaltijoiden on oltava joko vähemmistönä, tai on osoitettava, että yritys on kaikesta huolimatta riittävän riippumaton valtiosta;

d) valuuttojen muuntaminen suoritetaan markkinahintaan; ja

e) valtio ei puutu yrityksen toimintaan niin, että se mahdollistaisi toimenpiteiden kiertämisen, jos yksittäisille viejille vahvistetaan erilaiset tullit.

6. Milloin komissio on rajannut tutkimuksensa 17 artiklan mukaisesti sellaiseen tuontiin, jonka viejät tai tuottajat ovat ilmoittautuneet 17 artiklan mukaisesti mutta eivät olleet mukana tutkimuksessa, sovellettava polkumyyntitulli ei saa ylittää otokseen kuuluvien osapuolien osalta määritetyn polkumyyntimarginaalin painotettua keskiarvoa. Tässä kohdassa komissio ei ota huomioon nollamarginaaleja, vähimmäistason marginaaleja eikä 18 artiklassa tarkoitetuissa olosuhteissa määritettyjä marginaaleja. Yksilöllisiä tulleja sovelletaan tuontiin, jonka viejiä tai tuottajia käsitellään yksilöllisesti[8] 17 artiklan mukaisesti.”

12. Polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 11 artiklan 8 kohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa säädettiin seuraavaa:

”Edellä 2 kohdasta huolimatta tuoja voi pyytää kannettujen tullien palautusta, jos osoitetaan, että polkumyyntimarginaali, jonka perusteella tullit maksettiin, on poistettu tai alennettu voimassa olevaan tulliin nähden.

Pyytäessään polkumyyntitullin palautusta tuojan on toimitettava hakemus komissiolle. Hakemus toimitetaan sen jäsenvaltion välityksellä, jonka alueella tuotteet luovutettiin vapaaseen liikkeeseen, kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun toimivaltaiset viranomaiset asianmukaisesti vahvistivat kannettavien lopullisten tullien määrän, tai siitä, kun väliaikaisten tullien vakuutena olevien määrien kantamista koskeva päätös tehtiin. Jäsenvaltiot toimittavat hakemuksen viipymättä komissiolle.”

8 — Jäljempänä ”yksilöllinen kohtelu”.

13. Asetuksen 17 artiklassa, joka koskee otoksia, säädettiin seuraavaa:

”1. Jos valituksen tekijöiden, viejien tai tuojien, tuotetyyppien tai liiketoimintojen määrä on huomattava, tutkimus voidaan rajoittaa kohtuulliseen määrään osapuolia, tuotteita tai liiketoimintoja käyttämällä tilastollisesti edustavia otoksia valinnan tekemisen ajankohtana käytettävissä olevien tietojen perusteella tai tuotannon, myynnin ja viennin suurimpaan mahdolliseen määrään, joka voi kohtuullisesti olla tutkimuksen kohteena, ottaen huomioon käytettävissä oleva aika.

– –

3. Jos tarkastelua rajoitetaan tämän artiklan mukaisesti, lasketaan kuitenkin yksilöllinen polkumyyntimarginaali kunkin sellaisen viejän tai tuottajan osalta, jota ei alun perin valittu mutta joka esittää tarvittavat tiedot tässä asetuksessa säädetyssä määräajassa, paitsi jos viejiä tai tuottajia on niin paljon, että yksilölliset tarkastelut hankaloittaisivat tehtävää kohtuuttomasti ja estäisivät tutkimuksen loppuun saattamisen hyvissä ajoin.

– –”

3. Riidanalainen asetus

14. Komissio antoi 7.7.2005 vireille pannun tutkimuksen johdosta 23.3.2006 asetuksen (EY) N:o 553/2006 väliaikaisen polkumyyntitullin käyttöönotosta tiettyjen Kiinan kansantasavallasta ja Vietnamista peräisin olevien sellaisten jalkineiden tuonnissa, joiden päälliset ovat nahkaa. [9]

15. Euroopan unionin neuvosto antoi riidanalaisen asetuksen 5.10.2006. Asetuksella otetaan käyttöön lopullinen polkumyyntitulli, joka koskee Kiinasta ja Vietnamista peräisin olevien sellaisten jalkineiden tuontia, joiden päälliset ovat nahkaa. Komissio sovelsi polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdassa säädettyä menettelyä ja käytti saman asetuksen 17 artiklan mukaisesti otokseen perustuvaa menetelmää polkumyyntitullien määrittämiseksi valitsemalla otokseen Kiinan ja Vietnamin vientiä harjoittavia tuottajia (jäljempänä ”otos”).

16. Riidanalaisen asetuksen 1 artiklan 3 kohdan mukaan kyseistä asetusta vahvistettiin 16,5 prosenttia kaikkien Kiinaan sijoittautuneiden yritysten osalta, lukuun ottamatta Golden Step Industrial Co. Ltd -nimistä yhtiötä, jäljempänä Golden Step, ja 10 prosenttia kaikkien Vietnamiin sijoittautuneiden yritysten osalta. Golden Stepille myönnettiin polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan b alakohdassa tarkoitettu markkinatalouskohtelu, ja sen polkumyyntitulliksi vahvistettiin 9,7 prosenttia.

17. Riidanalaisen asetuksen 3 artiklan mukaan polkumyyntitullia sovellettaisiin kahden vuoden ajan. Neuvosto antoi täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1294/2009, [10] jolla riidanalaisella asetuksella vahvistettujen polkumyyntitullien voimassaoloa jatkettiin viidellätoista kuukaudella eli maaliskuun 2011 loppuun.

9 — EUVL L 98, s. 3; jäljempänä väliaikaista tullia koskeva asetus.

10 — Vietnamista ja Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen jalkineiden, joiden päälliset ovat nahkaa, tuonnissa käyttöön otettavasta lopullisesta polkumyyntitullista, sellaisena kuin se on laajennettuna koskemaan Macaon erityishallintoalueelta lähetettyjen tiettyjen jalkineiden, joiden päälliset ovat nahkaa, tuontia riippumatta siitä, onko niiden alkuperämaaksi ilmoitettu Macaon erityishallintoalue, neuvoston asetuksen (EY) N:o 384/96 11 artiklan 2 kohdan mukaisen toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun seurauksena 22.12.2009 annettu neuvoston asetus (EUVL L 352, s. 1; jäljempänä polkumyyntitullin jatkamista koskeva asetus).

II **Pääasioiden tosiseikat**

18. Brosmann Footwear (HK) Ltd, Seasonable Footwear (Zhongshan) Ltd, Lung Pao Footwear (Guangzhou) Ltd ja Risen Footwear (HK) Co., Ltd (jäljempänä yhdessä Brosmann ym.) valittivat tuomiosta Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto (T-401/06, EU:T:2010:67), jossa unionin yleinen tuomioistuin oli hylännyt niiden kanteen, jossa oli vaadittu riidanalaisen asetuksen kumoamista osittain. Myös Zhejiang Aokang Shoes Co., Ltd, jäljempänä Zhejiang Aokang, valitti unionin tuomioistuimeen tuomiosta Zhejiang Aokang Shoes v. neuvosto (T-407/06 ja T-408/06, EU:T:2010:68), jossa unionin yleinen tuomioistuin oli hylännyt sen kanteen, jossa vaadittiin saman asetuksen kumoamista osittain. Brosmann ym. ja Zhejiang Aokang vaativat unionin tuomioistuinta lähinnä kumoamaan kyseiset tuomiot sekä riidanalaisen asetuksen niitä koskevilta osin.

19. Unionin tuomioistuin hyväksyi niiden vaatimuksen ja kumosi kyseiset tuomiot sekä riidanalaisen asetuksen Brosmannia ym.[11] ja Zhejiang Aokangia[12] koskevilta osin.

20. Unionin tuomioistuin totesi näissä tuomioissa, että vaikka komissio käyttäisi otosmenetelmää, ”komission velvollisuus lausua sellaisen toimijan vaatimuksesta, joka tahtoo saada markkinataloudessa toimivan yrityksen aseman, ilmenee nimenomaisesti perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan b alakohdasta. Tässä säännöksessä nimittäin vahvistetaan velvollisuus määrittää normaaliarvo saman artiklan 1–6 kohdan mukaisesti, jos voidaan yhden tai useamman tuottajan asianmukaisesti perusteltujen ja esitettyjen vaatimusten perusteella osoittaa, että kyseiset tuottajat toimivat markkinatalousolosuhteissa. Tällainen velvollisuus tunnistaa ne taloudelliset olosuhteet, joissa kukin tuottaja toimii asianomaisen samankaltaisen tuotteen valmistuksen ja myynnin osalta, ei riipu polkumyyntimarginaalin laskemistavasta.”[13]

A *Asia C-659/13*

21. C & J Clark International Ltd (jäljempänä C & J Clark), toi 1.5.2007–31.8.2010 Kiinasta ja Vietnamista jalkineita, joiden päälliset ovat nahkaa. Tuonnille määrättiin polkumyyntitulli riidanalaisen asetuksen säännöksillä.

22. C & J Clark esitti 30.6.2010 turvaamistarkoituksella hakemuksen, jossa se vaati tullikoodeksin 236 artiklan nojalla palauttamaan 42 592 829,52 Englannin punnan (GBP) suuruiset polkumyyntitullit, jotka se oli maksanut kyseisistä tuonneista. Hakemus perustui siihen, että unionin tuomioistuin käsitteli tuolloin asioita, joiden johdosta annettiin tuomiot Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto (EU:C:2012:53) ja Zhejiang Aokang Shoes v. neuvosto (EU:C:2012:710), ja siihen, että C & J Clarkin mukaan sen maksamat polkumyyntitullit olisi palautettava, jos kyseiset valitukset hyväksyttäisiin.

23. Kyseisissä asioissa annettujen tuomioiden jälkeen C & J Clark toisti maksamiensa polkumyyntitullien palauttamista koskevan hakemuksen ja väitti, että kyseisiä tuomioita tulisi soveltaa myös sen tavarantoimittajiin. The Commissioners for Her Majesty’s Revenue & Custom hylkäsi kyseisen hakemuksen 13.3.2013 sillä perusteella, ettei yksikään C & J Clarkin tuomista tavaroista ollut peräisin kyseisissä tuomioissa nimetyiltä vientiä harjoittavilta tuottajilta.

24. C & J Clark nosti 11.4.2013 kyseisestä päätöksestä kanteen ensimmäisen asteen tuomioistuimessa (verojaosto) ja kyseenalaisti riidanalaisen asetuksen pätevyyden.

11 — Ks. tuomio Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto (C-249/10 P, EU:C:2012:53).

12 — Ks. tuomio Zhejiang Aokang Shoes v. neuvosto (C-247/10 P, EU:C:2012:710).

13 — Ks. tuomio Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto (EU:C:2012:53, 38 kohta). Ks. myös tuomio Zhejiang Aokang Shoes v. neuvosto (EU:C:2012:710, 28–30 kohta).

B *Asia C-34/14*

25. Puma SE (jäljempänä Puma) toi Euroopan unioniin vuosina 2006–2011 Kiinasta ja Vietnamista peräisin olevia jalkineita, joiden päälliset olivat nahkaa. Riidanalaisen asetuksen säännösten mukaisesti se maksoi kyseisistä tuonneista polkumyyntitulleja yhteensä 5 059 386,70 euroa. Sen tavarantoimittajat olivat kiinalaisia ja vietnamilaisia yrityksiä sekä niiden etuyhteydessä olevia yrityksiä.

26. Sen tavarantoimittajista muutamia oli otettu tutkimuksen aikana mukaan otokseen, ja niitä oli tarkastettu paikan päällä. Puman muita tavarantoimittajia, jotka olivat olleet halukkaita yhteistyöhön, ei ollut otettu huomioon kyseisessä otoksessa.

27. Puma vaati 21.12.2011 ja 20.1.2012 tullikoodeksin 236 artiklan nojalla Hauptzollamt Nürnbergiä (Nürnbergin päätullitoimipaikka) palauttamaan 7.4.2006–1.4.2011 maksetut polkumyyntitullit, joiden kokonaismäärä oli 5 100 983,90 euroa. Puma pyysi samalla tuontitullien palauttamiselle asetetun määräajan jatkamista siten, että se kattaisi koko kyseessä olevan ajanjakson ja olisi siis voimassa taannehtivasti 7.4.2006 lukien.

28. Nürnbergin päätullitoimipaikka hylkäsi 5.7.2012 Puman hakemuksen sillä perusteella, että unionin tuomioistuin oli kumonnut kyseisen asetuksen ainoastaan tiettyjä tuottajia koskevilta osin, eikä yksikään niistä ollut Puman tavarantoimittaja.

29. Puma teki päätöksestä oikaisuvaatimuksen 18.7.2012 ja muutti samalla haetun palautuksen kokonaismäärää niin, että se nousi 5 059 386,70 euroon. Nürnbergin päätullitoimipaikka hylkäsi oikaisuvaatimuksen 13.11.2012 tekemällään päätöksellä.

30. Sen jälkeen Puma nosti kanteen viimeksi mainitusta päätöksestä Münchenin finanssiasioita käsittelevässä tuomioistuimessa (Saksa).

III **Ennakkoratkaisukysymykset**

31. Ensimmäisen asteen tuomioistuin (verojaosto) ja Münchenin finanssiasioita käsittelevä tuomioistuin epäilevät riidanalaisen asetuksen pätevyyttä. Ne päättivät siis lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksiä.

A *Asia C-659/13*

32. Ensimmäisen asteen tuomioistuin (verojaosto) esitti unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko [riidanalainen asetus] pätemätön siltä osin kuin se on polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan b alakohdan ja 9 artiklan 5 kohdan vastainen, koska komissio ei tutkinut Kiinan ja Vietnamin vientiä harjoittavien tuottajien, joita ei valittu otokseen polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 17 artiklan mukaisesti, markkinatalouskohtelua tai yksilöllistä kohtelua koskevia vaatimuksia?

2) Onko [riidanalainen asetus] pätemätön siltä osin kuin se on polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan c alakohdan vastainen, koska komissio ei toteuttanut määrittämistä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun aloitettiin Kiinan ja Vietnamin vientiä harjoittavien tuottajien, joita ei valittu otokseen polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 17 artiklan mukaisesti, markkinatalouskohtelua koskevia vaatimuksia koskeva tutkinta?

3) Onko [riidanalainen asetus] pätemätön siltä osin kuin se on polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan c alakohdan vastainen, koska komissio ei toteuttanut määrittämistä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun aloitettiin Kiinan ja Vietnamin vientiä harjoittavien tuottajien, jotka valittiin otokseen polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 17 artiklan mukaisesti, markkinatalouskohtelua koskevia vaatimuksia koskeva tutkinta?

4) Onko [riidanalainen asetus] pätemätön siltä osin kuin se on polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 3 artiklan, 4 artiklan 1 kohdan, 5 artiklan 4 kohdan ja 17 artiklan vastainen, koska yhteistyötä ei ollut tekemässä riittävää määrää yhteisön tuotannonalan tuottajia sillä tavoin, että komissio olisi voinut pätevästi arvioida vahinkoa ja tämän seurauksena pätevästi arvioida syy-yhteyttä?

5) Onko [riidanalainen asetus] pätemätön siltä osin kuin se on polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 3 artiklan 2 kohdan ja EY 253 artiklan vastainen, koska tutkimusaineistoon sisältyvä näyttö osoitti, että yhteisön tuotannonalalle aiheutunutta vahinkoa arvioitiin asiallisesti virheellisten tietojen perusteella, ja koska riidanalaisessa asetuksessa ei esitetä mitään selitystä sille, miksi tätä näyttöä ei otettu huomioon?

6) Onko [riidanalainen asetus] pätemätön siltä osin kuin se on polkumyynnistä annetun perusasetuksen 3 artiklan 7 kohdan vastainen, koska siinä ei asianmukaisesti erotella muiden sellaisten tekijöiden vaikutuksia, joiden tiedetään aiheuttavan vahinkoa, väitetyn polkumyynnillä tapahtuneen tuonnin vaikutuksista?

7) Missä määrin jäsenvaltioiden tuomioistuimet voivat nojautua siihen tulkintaan [riidanalaisesta asetuksesta], jonka unionin tuomioistuin esitti asiassa C-249/10 P, Brosmann, ja asiassa C-237/10 P, Zhejiang Aokang, katsoakseen, että tullien määrä ei ollut lain mukainen tullikoodeksin – – 236 artiklassa tarkoitetulla tavalla sellaisten yhtiöiden osalta, joita – aivan kuten valittajia asioissa Brosmann ja Zhejiang Aokang – ei ollut valittu otokseen mutta jotka esittivät markkinatalouskohtelua ja yksilöllistä kohtelua koskevat vaatimukset, joita ei tutkittu?”

B *Asia C-34/14*

33. Münchenin finanssiasioita käsittelevä tuomioistuin esitti unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Ovatko [riidanalainen asetus] sekä [polkumyyntitullin jatkamista koskeva asetus] kokonaisuudessaan päteviä siltä osin kuin niitä ei ole julistettu pätemättömiksi unionin tuomioistuimen asiassa C-249/10 P 2.2.2012 antamassa tuomiossa ja asiassa C-247/10 P 15.11.2012 antamassa tuomiossa?

2) Siinä tapauksessa, että ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, mutta mainitut asetukset eivät ole kokonaisuudessaan pätemättömiä:

   a) Mitkä ovat ne Kiinan kansantasavallasta ja Vietnamista peräisin olevat viejät ja tuottajat, joilta Puma on ostanut tuotteita vuosina 2006–2011 ja joiden osalta [riidanalainen asetus] sekä [polkumyyntitullin jatkamista koskeva asetus] ovat pätemättömiä?

   b) Onko mainittujen asetusten julistaminen kokonaan tai osittain pätemättömiksi tullikoodeksin 236 artiklan 2 kohdan 2 alakohdassa tarkoitettu ennalta-arvaamaton tapahtuma tai ylivoimainen este?”

IV **Asian tarkastelu**

A *Riidanalaisesta asetuksesta ja polkumyyntitullin jatkamista koskevasta asetuksesta esitetyn lainvastaisuusväitteen tutkittavaksi ottaminen*

34. Neuvoston ja komission näkemyksen mukaan pääasioiden kantajat ovat esittäneet ennakkoratkaisua pyytäneissä tuomioistuimissa perusteettomasti lainvastaisuusväitteen riidanalaista asetusta vastaan. Ensinnäkin Pumalla oli ollut mahdollisuus nostaa kyseistä asetusta koskeva kumoamiskanne unionin tuomioistuimissa. Komissio palauttaa kuitenkin mieliin tuomion TWD Textilwerke Deggendorf,[14] jonka mukaan yksityinen ei voi asettaa tehokkaasti kyseenalaiseksi unionin toimen laillisuutta kansallisissa tuomioistuimissa laillisuusväitteen esittämällä, jos se olisi voinut nostaa suoraan kumoamiskanteen kyseisestä toimesta ja jos se on antanut tätä varten asetetun ehdottoman määräajan kulua umpeen.[15]

35. Toiseksi neuvosto ja komissio katsovat, että pääasioiden kantajilla on ollut niin ikään mahdollisuus nostaa kanne polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 11 artiklan 8 kohdan perusteella, sillä kyseisen kohdan mukaan tuoja voi pyytää kannettujen tullien palauttamista, jos osoitetaan, että polkumyyntimarginaali, jonka perusteella tullit maksettiin, on poistettu tai alennettu voimassa olevan tullin tasoa alemmalle tasolle. Neuvoston ja komission mukaan pääasian kantajat eivät voi kiertää kyseisessä säännöksessä asetettuja vaatimuksia ja määräaikoja esittämällä lainvastaisuuden toteamista koskevan vaatimuksen kansallisessa tuomioistuimessa. Tuomiota TWD Textilwerke Deggendorf[16] tulisi siis soveltaa tässä tilanteessa.

36. Kolmanneksi neuvosto ja komissio katsovat, etteivät C & J Clarkin ja Puman kaltaiset tuojat voi vedota markkinatalouskohtelua tai yksilöllistä kohtelua koskevan vaatimuksen tutkimiseen liittyvän oikeuden väitettyyn loukkaamiseen vaatiessaan riidanalaisen asetuksen ja polkumyyntitullin jatkamista koskevan asetuksen pätemättömäksi toteamista. Niiden mukaan kyseessä on subjektiivinen oikeus, joka kuuluu ainoastaan tällaisen vaatimuksen esittäneille vientiä harjoittaville tuottajille.

37. Ensinnäkin on muistettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeussubjektin mahdollisuus vedota asiaa käsittelevässä tuomioistuimessa unionin toimiin sisältyvien säännösten pätemättömyyteen edellyttää sitä, ettei kyseisellä asianosaisella ollut oikeutta nostaa SEUT 263 artiklan nojalla suoraa kannetta kyseisistä säännöksistä. Tästä samasta oikeuskäytännöstä käy kuitenkin ilmi, että tällaisen suoran kanteen on epäilyksettä täytettävä tutkittavaksi ottamisen edellytykset.[17]

38. Erityisesti polkumyyntitullin käyttöönottoa koskevien asetusten osalta unionin tuomioistuin on katsonut, että vaikka polkumyyntitullin käyttöön ottamisesta annetut asetukset ovat tosiasiallisesti luonteeltaan ja ulottuvuudeltaan normatiivisia, ne voivat koskea suoraan ja erikseen niitä kyseessä olevan tuotteen tuottajia ja viejiä, joiden väitetään syyllistyneen polkumyyntiin käyttämällä tietoja, jotka johtuvat niiden kaupallisesta toiminnasta. Näin on yleensä sellaisten tuotanto- ja vientiyritysten osalta, jotka voivat osoittaa, että ne on yksilöity kyseisissä neuvoston tai komission toimissa tai että valmistelevat tutkimukset ovat koskeneet niitä. Sama pätee niihin kyseessä olevan tuotteen tuojiin, joiden jälleenmyyntihinnat on otettu huomioon vientihintoja muodostettaessa ja joita näin ollen koskevat toteamukset polkumyynnin olemassa olosta.[18] Unionin tuomioistuin on myös todennut, että sellaisiin kolmansien maiden viejiin, joiden tuotteista kannetaan polkumyyntitulleja, sidoksissa olevat

14 — C-188/92, EU:C:1994:90.

15 — Tuomion 17 ja 18 kohta.

16 — C-188/92, EU:C:1994:90.

17 — Tuomio Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, 28 ja 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Ks. myös tuomio TMK Europe (C-143/14, EU:C:2015:236, 18 kohta).

18 — Tuomio Valimar (EU:C:2014:2231, 30 ja 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

tuojat voivat riitauttaa mainittujen tullien käyttöön ottamisesta annetut asetukset muun muassa silloin, kun vientihinta on laskettu kyseisten tuojien yhteisön markkinoilla soveltamien jälleenmyyntihintojen perusteella, ja silloin, kun itse polkumyyntitulli on laskettu näiden jälleenmyyntihintojen perusteella.[19]

39. Komission toteaa pääasioiden osalta, että koska Puma on Original equipment manufacturer,[20] unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan se ei voinut esittää lainvastaisuusväitettä. Suullisessa käsittelyssä komissio katsoi, että sama koski C & J Clarkia.

40. On totta, että tuomiossa Nashua Corporation ym. v. komissio ja neuvosto[21] sekä tuomiossa Gestetner Holdings v. neuvosto ja komissio[22] on otettu huomioon polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden kohteena olleiden, alkuperäisiksi laitevalmistajiksi katsottujen kantajien sekä tuottajien välisten liikesuhteiden erityinen luonne, ilman että kantajia katsottiin tuojiksi tai viejiksi. Näissä tuomioissa onkin todettu näistä suhteista, että lainvastaista polkumyyntitoimintaa koskevat väitteet koskivat kyseisiä alkuperäisiä laitevalmistajia, joten tuottajien polkumyyntitoimintaan liittyvien kyseisten asetusten säännökset koskivat niitä suoraan ja erikseen,[23] mistä syntyi oikeus nostaa kyseisiä asetuksia koskeva kumoamiskanne.

41. Tarkemmin sanottuna näissä tuomioissa huomautettiin, että normaaliarvoa määritettäessä vientiä harjoittavien tuottajien voittomarginaali oli arvioitu alakanttiin, kun huomioon otetaan niiden ja alkuperäisten laitevalmistajien välisten liikesuhteiden erityispiirteet, joten polkumyyntimarginaali on poikennut niistä polkumyyntimarginaaleista, jotka on määritetty viejän omalla tavaramerkillä myytävien kyseisten tuotteiden myynnille. Polkumyyntitullia määritettäessä on siis otettu huomioon kaikki polkumyyntitullimarginaalit. Tuomioissa huomautettiin niin ikään, että unionin toimielimet ovat yksilöineet kyseiset talouden toimijat, joihin kuuluu alkuperäisiä laitevalmistajia.[24] Näin ollen oli selvää, että tutkimus koski kyseisiä alkuperäisiä laitevalmistajia ja että ne oli yksilöity kyseisissä asetuksissa.

42. Käsiteltävissä asioissa tilanne ei ole kuitenkaan tämä.

43. Käsiteltävissä asioissa riidanalaisesta asetuksesta, polkumyyntitullin jatkamista koskevasta asetuksesta tai asiakirja-aineistosta ei käy ilmi, että polkumyyntimarginaali olisi määritetty C & J Clarkin ja Puman toimittamien taloudellisten tietojen ja lukujen perusteella. Komissio pyrkii osoittamaan, että pääasioiden kantajat olisivat voineet nostaa kyseisiä asetuksia koskevan kumoamiskanteen, vetoamalla väliaikaista tullia koskevan asetuksen johdanto-osan 119 ja 120 perustelukappaleeseen sekä riidanalaisen asetuksen johdanto-osan 132–135 perustelukappaleeseen.

44. Väliaikaista tullia koskevan asetuksen johdanto-osan 119 ja 120 perustelukappaleesta käy ilmi ainoastaan, että tietyt asianomaiset osapuolet arvioivat, ettei normaaliarvon määrittämistä varten valittu vertailuvaltio, tässä tapauksessa Brasilian liittotasavalta, ollut sopivin mahdollinen, sillä osa Kiinan ja Vietnamin vientiä harjoittavista tuottajista ei joudu vastaamaan tietyistä kustannuksista, kuten tutkimuksesta ja kehityksestä, jotka jäävät asiakkaan vastuulle, kun taas brasilialaiset tuottajat huolehtivat näistä kustannuksista. Kyseiset asianomaiset osapuolet kyseenalaistivat kyseisen valtion valinnan, koska todellisuudessa alkuperäistä laitevalmistajaa ei ollut olemassa, mistä aiheutui polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden kohteena olleiden valtioiden ja Brasilian liittotasavallan

19 — Ibid. (tuomion 32 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

20 — Jäljempänä alkuperäinen laitevalmistaja. Unionin tuomioistuimen määritelmän mukaan alkuperäisellä laitevalmistajalla tarkoitetaan tavarantoimittajaa, joka toimittaa muiden yritysten valmistamia tuotteita omalla tavaramerkillään (ks. tuomio Nashua Corporation ym. v. komissio ja neuvosto, C-133/87 ja C-150/87, EU:C:1990:115, 3 kohta).

21 — EU:C:1990:115.

22 — C-156/87, EU:C:1990:116.

23 — Tuomio Nashua Corporation ym. v. komissio ja neuvosto (EU:C:1990:115, 16–20 kohta) ja tuomio Gestetner Holdings v. neuvosto ja komissio (EU:C:1990:116, 19–23 kohta).

24 — Ibid.

välinen ero tuotantokustannusten rakenteessa. Väliaikaisen asetuksen johdanto-osan 120 perustelukappaleessa todetaan yksinkertaisesti vain, ettei kyseinen ero tee Brasilian liittotasavallasta sopimatonta vertailuvaltiota ja että kyseisiin kustannuksiin voidaan tehdä oikaisuja normaaliarvoa määritettäessä.

45. Riidanalaisen asetuksen johdanto-osan 132–135 perustelukappaleesta on todettava, että niissä perustellaan normaaliarvoon tehtyä oikaisua, jolla pyrittiin ottamaan huomioon tutkimus- ja kehityskustannukset, jotka olivat erilaiset polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden kohteena olevissa valtioissa ja vertailuvaltiossa.

46. On siis todettava, ettei näiden johdanto-osan perustelukappaleiden perusteella voida mitenkään päätellä, että C & J Clark ja Puma olisivat toimittaneet taloudellisia tietoja ja lukuja, joiden perusteella polkumyyntimarginaali olisi voitu laskea, ja ne olisi sitä kautta voitu yksilöidä muihin taloudellisiin toimijoihin verrattuna.

47. Lisäksi on tärkeää ottaa esille määräys FESI v. neuvosto,[25] jossa oli kyseessä Fédération européenne de l'industrie du sportin (FESI), jonka jäsen Puma on, nostama kumoamiskanne polkumyyntitullin jatkamista koskevasta asetuksesta. FESI arvioi, että tuomio Nashua Corporation ym. v. komissio ja neuvosto (EU:C:1990:115) ja tuomio Gestetner Holdings v. neuvosto ja komissio (EU:C:1990:116) koskivat sitä ja sen jäseniä erikseen. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi kuitenkin, ettei kyseinen asetus koskenut FESIä erikseen sen takia, että FESIn jäsenet olivat antaneet tietoja ja esittäneet lukuja sen tarkasteluajanjakson aikana, jonka jälkeen polkumyyntitullin jatkamista koskeva asetus oli annettu.[26]

48. Unionin yleinen tuomioistuin totesi tarkemmin sanottuna kyseisen määräyksen 49 kohdassa, että kyseisen asetuksen perusteella unionin toimielimet ovat arvioineet lukuisia monimutkaisia taloudellisia kysymyksiä polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden päättymisen seurausten ennakoimiseksi. Näin ollen tuontihintaan alihinnoittelumarginaalia laskettaessa tehty oikaisu tuojien suunnittelu-, tutkimus- ja kehityskustannusten huomioon ottamiseksi on vain yksi seikka niiden muiden seikkojen joukossa, joiden perusteella vahinkoa koskeva päätelmä tehdään, eikä sillä mitenkään yksilöllistetä kyseisten tietojen ja lukujen antajia samalla tavoin kuin yksilöitiin talouden toimijat asioissa, jotka johtivat (tuomioon Nashua Corporation ym. v. komissio ja neuvosto (EU:C:1990:115) ja tuomioon Gestetner Holdings v. neuvosto ja komissio (EU:C:1990:116)).

49. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin selitti määräyksen FESI v. neuvosto (T-134/10, EU:T:2014:143) 51 kohdassa, ettei ole osoitettu, että unionin tuomioistuimet ovat laskeneet polkumyyntimarginaalin kantajan jäsenten toimittamien tietojen ja lukujen perusteella. Polkumyyntitullin jatkamista koskevan asetuksen johdanto-osan 122 perustelukappaleesta sekä riidanalaisen asetuksen johdanto-osan 133–135 perustelukappaleesta käy ilmi, että brasilialaisten tuottajien vastuulle jäävät suunnittelu-, tutkimus- ja kehityskustannukset on otettu huomioon, jotta oikaisu voidaan tehdä näiden kustannusten sekä vietnamilaisten ja kiinalaisten tuottajien vastuulle jäävien tutkimus- ja kehityskustannusten välisen eron perusteella. Riidanalaisen asetuksen johdanto-osan 135 perustelukappaleesta käy toki ilmi, että kyseisessä oikaisussa on otettu huomioon kaikki alkuperäisen laitevalmistajan myynnin ja omalla tavaramerkillä harjoitettavan myynnin väliset erot, mikä ei kuitenkaan merkitse sitä, että kantajan jäsenten toimittamia tietoja ja lukuja olisi käytetty normaaliarvon oikaisemiseen siten, että ne olisi yksilöity suhteessa muihin talouden toimijoihin.

25 — T-134/10, EU:T:2014:143.

26 — Määräyksen 54 kohta.

50. Näiden seikkojen perusteella on katsottava, että on täysin todennäköistä, etteivät riidanalainen asetus eikä polkumyyntitullin jatkamista koskeva asetus koske C & J Clarkia ja Pumaa erikseen, joten ne eivät ole voineet nostaa kumoamiskannetta kyseisistä asetuksista SEUT 263 artiklan mukaisesti. Ainakin tällaisen kanteen tutkittavaksi ottaminen olisi erittäin kyseenalaista. On kuitenkin syytä muistaa, että yksityisen mahdollisuus vedota asiaa käsittelevässä tuomioistuimessa unionin toimiin sisältyvien säännösten pätemättömyyteen edellyttää sitä, ettei kyseisellä asianosaisella ole kiistatta oikeutta nostaa suoraa kannetta SEUT 263 artiklan nojalla kyseisistä säännöksistä. [27]

51. Koska on hankalaa ratkaista, onko C & J Clarkilla ja Pumalla ollut mahdollisuus nostaa kumoamiskanne riidanalaisesta asetuksesta ja polkumyyntitullin jatkamista koskevasta asetuksesta, vaikuttaa siltä, että niiden ennakkoratkaisupyynnön esittäneissä tuomioistuimissa esittämä, kyseisiä asetuksia koskeva lainvastaisuusväite on otettava tutkittavaksi tehokasta oikeussuojaa koskevan edellytyksen perusteella.

52. Neuvosto ja komissio väittävät, että C & J Clarkilla ja Pumalla on ollut mahdollisuus nostaa kanne polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 11 artiklan 8 kohdan nojalla ja että ne eivät saa kiertää kansallisessa tuomioistuimessa esitetyllä lainvastaisuuden toteamista koskevalla vaatimuksella kyseisessä säännöksessä asetettuja vaatimuksia ja määräaikoja, mutta tällainen väite on nähdäkseni hylättävä.

53. On nimittäin muistettava, että kyseisen säännöksen mukaan tuoja voi pyytää kannettujen tullien palautusta, jos osoitetaan, että polkumyyntimarginaali, jonka perusteella tullit maksettiin, on poistettu tai alennettu voimassa olevan tullin tasoa alemmalle tasolle. Tämä keino on tarkoitettu tilanteisiin, joissa asianomaisten vientiä harjoittavien tuottajien toiminta on muuttunut ja joko aiheuttanut muutoksen polkumyyntimarginaaliin muuttuneen normaaliarvon johdosta (marginaali pienentynyt) tai päättänyt polkumyyntitoiminnan (marginaali poistunut). Käsiteltävässä yksittäistapauksessa tuojat eivät kiistä asetettujen polkumyyntitullien lainmukaisuutta, vaan ne tuovat esille tilanteen muuttuneen siten, että muutos vaikuttaa suoraan alun perin määritettyyn polkumyyntimarginaaliin.

54. On siis selvää, että polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 11 artiklan 8 kohdan mukainen kanne eroaa ennakkoratkaisua pyytäneissä tuomioistuimissa nostetusta kanteesta, jonka aikana pääasian kantajien riidanalaisesta asetuksesta esittämän lainvastaisuusväitteen tarkoituksena on saada toimivaltaisille viranomaisille maksetut polkumyyntitullit todettua lainvastaisiksi, jotta näin voitaisiin vaatia niiden palautusta tullikoodeksin 236 artiklan perusteella.

55. Olen eri mieltä neuvoston ja komission näkemyksestä, jonka mukaan C & J Clarkin ja Puman kaltaiset tuojat eivät voi vedota markkinatalouskohtelusta tai yksilöllisestä kohtelusta esitetyn hakemuksen tutkimista koskevan oikeuden väitettyyn loukkaamiseen vaatiakseen riidanalaisen asetuksen ja polkumyyntitullin jatkamista koskevan asetuksen pätemättömäksi toteamista.

56. Unionin tuomioistuin on nimittäin tarkastellut monta kertaa polkumyyntitullista annettujen asetusten pätevyyttä polkumyyntitullia aiemmin maksamaan joutuneen tai sillä hetkellä maksamaan joutuvan tuojan esittämän lainvastaisuusväitteen yhteydessä. Tuomiossa Ikea Wholesale [28] tarkasteltiin erään polkumyyntitullista annetun asetuksen pätevyyttä erityisesti kyseisen tuotteen ”laskennallisen” normaaliarvon määrittämisen ja kokonaispolkumyyntimarginaalin määrittämisessä käytetyn ”nollaamismenetelmän” osalta. [29] Tuomiossa Valimar [30] tarkasteltiin puolestaan erään polkumyyntitullista annetun asetuksen pätevyyttä vientihinnan laskentamenetelmän kannalta, kun kyseessä oli polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden päättymiseen liittyvä uudelleen tarkastelu. [31]

27 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 37 kohta.

28 — C-351/04, EU:C:2007:547.

29 — Tuomion 43–57 kohta.

30 — C-374/12, EU:C:2014:2231.

31 — Tuomion 39–61 kohta.

Sittemmin tuomiossa TMK Europe [32] unionin tuomioistuimen piti selvittää, voiko muilla kuin tuontiin liittyvillä tekijöillä olla sellaista merkitystä, että ne voisivat asettaa yhteisön tuotannonalalle aiheutuneen vahingon ja polkumyynnin kohteena olleen tuonnin välisen syy-yhteyden kyseenalaiseksi ja johtaa näin kyseisen polkumyyntiasetuksen pätemättömyyteen. [33]

57. Unionin tuomioistuin ei kyseenalaistanut kyseisissä asioissa missään vaiheessa sitä mahdollisuutta, että tuojat voivat vedota sen oikeuden loukkaamiseen, että niihin sovelletaan tiettyä normaaliarvon tai vientihinnan laskentamenetelmää polkumyyntitullien määrittämistä varten.

58. Polkumyyntitullista annetut asetukset eivät nimittäin koske kyseisissä asioissa kyseessä olleiden tuojien taikka C & J Clarkin ja Puman kaltaisia tuojia näille tunnusomaisten erityispiirteiden vuoksi taikka sellaisen tosiasiallisen tilanteen vuoksi, jonka perusteella ne erottuvat kaikista muista henkilöistä, vaan ainoastaan niiden kyseisten tuotteiden tuojan objektiivisen luonteen vuoksi samalla perusteella kuin mitä tahansa muuta toimijaa, joka on tosiasiallisesti tai potentiaalisesti samanlaisessa tilanteessa. [34]

59. Polkumyyntitulleista annetun asetuksen vaikutukset kohdistuvat siis polkumyyntitullien kohteena olevien tuotteiden tuojiin suoraan siten, että niillä on velvollisuus maksaa kyseiset tullit, joiden määrä on usein huomattava. Markkinatalouskohtelun myöntäminen vientiä harjoittavalle tuottajalle vaikuttaa normaaliarvon määrittämiseen ja lopulta polkumyyntimarginaaliin ja polkumyyntitullien asettamiseen. [35] Yksilöllisen kohtelun myöntämisen seurauksena asetetut vaatimukset täyttäviin vientiä harjoittaviin tuottajiin sovelletaan yksilöllistä tullia, ja tämän avulla ne voidaan erottaa muista vientiä harjoittavista tuottajista [36] ja ne voivat saada kannettavakseen usein pienemmän polkumyyntitullin.

60. Kaiken edellä esitetyn perusteella on katsottava, että C & J Clarkin esittämä riidanalaista asetusta koskeva lainvastaisuusväite ja Puman esittämä sekä riidanalaista asetusta että polkumyyntitullin jatkamista koskevaa asetusta koskeva lainvastaisuusväite voidaan ottaa tutkittavaksi.

B *Riidanalaisen asetuksen pätevyys*

61. On syytä täsmentää, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tarkastelee asiassa C-34/14 riidanalaisen asetuksen ja polkumyyntitullin jatkamista koskevan asetuksen pätevyyttä. Se täsmentää tässä yhteydessä, että sen ennakkoratkaisupyynnössä esittämät seikat rajoittuvat pelkästään perustavanlaatuisena säädöksenä pidettävän riidanalaisen asetuksen lainmukaisuutta koskeviin vastaväitteisiin, kun taas polkumyyntitullin jatkamista koskevalla asetuksella ainoastaan jatketaan polkumyynnin vastaisen toimenpiteen voimassaoloa. [37] Jäljempänä nähdään nimittäin, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämien riidanalaista asetusta koskevien kysymysten tarkastelu ja siitä tekemät päätelmät pätevät myös polkumyyntitullin jatkamista koskevaan asetukseen siltä osin kuin siinä käytetään samoja menetelmiä kuin lopullisia polkumyyntitulleja määritettäessä.

32 — C-143/14, EU:C:2015:236.

33 — Tuomion 31–45 kohta.

34 — Tuomio Valimar (EU:C:2014:2231, 37 kohta).

35 — Ks. polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan b alakohta ja saman artiklan 11 kohta.

36 — Ks. kyseisen asetuksen 9 artiklan 5 kohta.

37 — Ks. polkumyyntitullin jatkamista koskevan asetuksen johdanto-osan 519 perustelukappale.

1. Markkinatalouskohtelua ja yksilöllistä kohtelua koskevien vaatimusten tutkiminen

62. Käsiteltävissä asioissa esitetyissä ensimmäisissä kysymyksissä unionin tuomioistuimen on ratkaistava, onko riidanalainen asetus pätemätön siksi, että se on vastoin polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan b ja c alakohtaa sekä 9 artiklan 5 kohtaa. C & J Clark ja Puma väittävät nimittäin, että kyseisiä säännöksiä on rikottu siltä osin kuin komissio on jättänyt tutkimatta niiden otoksen ulkopuolelle jääneiden vientiä harjoittavien tuottajien, joilta ne olivat ne olivat tuoneet kyseiset tuotteet, markkinatalouskohtelua ja yksilöllistä kohtelua koskevat vaatimukset.

63. Tässä yhteydessä on syytä muistuttaa, että unionin tuomioistuin on todennut tuomiossa Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto (EU:C:2012:53) ja tuomiossa Zhejiang Aokang Shoes v. neuvosto (EU:C:2012:710), että komissiolla on velvollisuus lausua sellaisen toimijan vaatimuksesta, joka tahtoo markkinataloudessa toimivan yrityksen aseman, vaikka kyseinen toimija ei kuulu otokseen. [38]

64. Unionin tuomioistuin on nimittäin todennut, että polkumyyntiä koskevan ”perusasetuksen 2 artiklan 7 kohta kuuluu niihin sen säännöksiin, jotka koskevat vain normaaliarvon määrittämistä, kun taas otantaa koskeva saman asetuksen 17 artikla kuuluu säännöksiin, jotka koskevat etenkin menetelmiä, joita voidaan käyttää polkumyyntimarginaalin määrittelyssä. On siis kyse säännöksistä, joilla on erilainen sisältö ja tavoite”. [39]

65. Unionin tuomioistuin on lisännyt, että polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan b alakohdassa ”vahvistetaan velvollisuus määrittää normaaliarvo saman artiklan 1–6 kohdan mukaisesti, jos voidaan yhden tai useamman tuottajan asianmukaisesti perusteltujen ja esitettyjen vaatimusten perusteella osoittaa, että kyseiset tuottajat toimivat markkinatalousolosuhteissa. Tällainen velvollisuus tunnistaa ne taloudelliset olosuhteet, joissa kukin tuottaja toimii asianomaisen samankaltaisen tuotteen valmistuksen ja myynnin osalta, ei riipu polkumyyntimarginaalin laskemistavasta”. [40]

66. Todettuaan tämän perusteella, että valituksenalaiset tuomiot on kumottava ja että riita-asiat ovat ratkaisukelpoisia, unionin tuomioistuin katsoi, että riidanalainen asetus oli kumottava kyseisten kahden asian valittajia koskevilta osin. [41]

67. Vaikka unionin tuomioistuin on esittänyt nimenomaisesti tuomion Zhejiang Aokang Shoes v. neuvosto (EU:C:2012:710) 32 kohdassa, että ”unionin yleinen tuomioistuin on hylännyt väärin perustein valituksenalaisen tuomion 91 kohdassa valittajan esittämän valitusperusteen, jonka mukaan polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan b ja c alakohta velvoittavat komission tutkimaan sellaisen markkinatalouskohtelua tai yksilöllistä kohtelua koskevan vaatimuksen, jonka esittänyt toimija ei ole kuulunut otokseen” ja vaikka se näin ollen kumosi tuomion tällä perusteella, se sen sijaan totesi tämän jälkeen ainoastaan, että komissio velvollinen lausumaan markkinatalouskohtelua koskevasta vaatimuksesta. Se ei siis ottanut kantaa siihen, onko komissiolla myös velvollisuus tutkia yksilöllistä kohtelua koskeva vaatimus.

68. Nyt on siis selvitettävä, onko komissiolla tällainen velvollisuus.

69. Komission mukaan sen ei tarvinnut tutkia otoksen ulkopuolisten vientiä harjoittavien tuottajien yksilöllistä kohtelua koskevia vaatimuksia päätellessään polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 17 artiklan 3 kohdan perusteella, että yksilöllisten polkumyyntimarginaalien laskenta hankaloittaisi sen tehtävää kohtuuttomasti ja estäisi siltä tutkimuksen loppuun saattamisen hyvissä ajoin.

70. Olen tästä eri mieltä.

38 — Ks. ensin mainitun tuomion 36–38 kohta ja viimeksi mainitun tuomio 29–32 kohta.

39 — Ks. ensin mainitun tuomion 37 kohta ja viimeksi mainitun tuomion 33 kohta.

40 — Ks. ensin mainitun tuomion 38 kohta ja viimeksi mainitun tuomion 30 kohta.

41 — Ks. ensin mainitun tuomion 40–43 kohta ja viimeksi mainitun tuomion 34–37 kohta.

71. Aivan kuin markkinatalouskohtelua koskevien säännösten, myös yksilöllistä kohtelua koskevien säännösten sisältö ja tarkoitus on nähdäkseni nimittäin toinen kuin perusasetuksen 17 artiklan 3 kohdassa.

72. Yksilöllinen kohtelu voidaan myöntää ainoastaan muussa kuin markkinatalousvaltiossa vientiä harjoittaville tuottajille. Yksilöllisen kohtelun soveltaminen vientiä harjoittavaan tuottajaan merkitsee kyseistä tuottajaa koskevaa yksilöllistä polkumyyntitullia, joka on valtaosassa tapauksista pienempi verrattuna muussa kuin markkinatalousmaassa vientiä harjoittaville tuottajille määrättyyn yhteiseen tulliin. Voidakseen hyötyä tällaisesta kohtelusta vientiä harjoittavan tuottajan on toimitettava komissiolle erilaisia tietoja, joista tulee käydä ilmi, että tuottaja toimii valtiosta riippumattomana eli siten, että sillä on oikeudellisesti ja tosiasiallisesti vapaus päättää vientiin menevästä myynnistään. Sen on siis osoitettava, että se voi vapaasti kotiuttaa pääomia ja voittoja, jos yritys on kokonaan tai osittain ulkomaisessa omistuksessa; että vientihinnoista ja -määristä sekä myyntiehdoista päätetään vapaasti ja että osake-enemmistö on yksityisten hallussa.[42]

73. Polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 9 artiklan 5 kohdassa vahvistetaan siis ne vaatimukset, joiden täyttymistä yksilöllinen kohtelu edellyttää. Jos kyseiset vaatimukset täyttyvät, yksilöllisen kohtelun myöntämistä käytetään normaaliarvon laskentamenetelmän määrittämisessä.[43] Polkumyyntimarginaali määritetään puolestaan vasta, kun kyseistä laskentamenetelmää on käytetty normaaliarvon määrittämiseen ja kun vientihinta on määritetty yksilöllistä kohtelua saavien vientiä harjoittavien tuottajien toimittamien tietojen perusteella. Tässä vaiheessa kyseiset vientiä harjoittavat tuottajat voivat pyytää polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 17 artiklan 3 kohdan nojalla, että kyseinen marginaali lasketaan yksilöllisesti. Komissio voi tuolloin hyväksyä pyynnön tai, jos vientiä harjoittavien tuottajien määrä on komission mielestä niin merkittävä, että yksilöllinen tutkiminen hankaloittaisi tehtävää kohtuuttomasti ja estäisi tutkimuksen loppuun saattamisen hyvissä ajoin, se voi hylätä pyynnön ja vahvistaa polkumyyntimarginaalin valtion tasolla.

74. On siis selvää, että yksilöllistä kohtelua koskeva vaatimus on markkinatalouskohtelua koskevan vaatimuksen tavoin erotettava yksilöllistä polkumyyntimarginaalia koskevasta pyynnöstä. Näin ollen komissio ei voinut nähdäkseni ulottaa polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 17 artiklan 3 kohdan soveltamisalaa yksilöllistä kohtelua koskeviin vaatimuksiin ja sillä oli velvollisuus tutkia tällaiset vaatimukset.

75. Kaiken edellä esitetyn perusteella on nähdäkseni syytä todeta, että riidanalainen asetus on pätemätön siltä osin kuin komissio ei ole tutkinut otoksen ulkopuolisten Kiinan ja Vietnamin vientiä harjoittavien tuottajien markkinatalouskohtelua ja yksilöllistä kohtelua koskevia vaatimuksia vastoin polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan b alakohdan ja 9 artiklan 5 kohdan vaatimuksia. Koska polkumyyntitullin jatkamista koskevalla asetuksella jatkettiin polkumyyntitulleja sellaisina, kuin ne oli määritetty riidanalaisessa asetuksessa,[44] myös sen on todettava olevan pätemätön.

42 — Ks. polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 9 artiklan 5 kohdan a–c alakohta.

43 — Ks. tuomio Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto (EU:T:2010:67, 78 kohta), jossa unionin yleinen tuomioistuin kyllä vahvisti tämän toteamuksen asianmukaisesti, muttei kuitenkaan tehnyt siitä oikeita johtopäätöksiä.

44 — Ks. polkumyyntitullin jatkamista koskevan asetuksen johdanto-osan 519 perustelukappale ja 1 artiklan 3 kohta.

2. Markkinatalouskohtelua ja yksilöllistä kohtelua koskevien vaatimusten tutkimiselle asetetun kolmen kuukauden määräajan ylittymisestä määrättävät seuraukset

76. Asiassa C-659/13 esitetyillä toisella ja kolmannella kysymyksellä ja asiassa C-34/14 esitetyllä ensimmäisellä kysymyksellä unionin tuomioistuimelta tiedustellaan, onko riidanalainen asetus pätemätön siltä osin kuin komissio ei ole ratkaissut kolmen kuukauden kuluessa otokseen kuuluvien ja otoksen ulkopuolisten vientiä harjoittavien tuottajien esittämiä markkinatalouskohtelua koskevia vaatimuksia.

77. Pääasioiden kantajien mukaan tuomiosta Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto (EU:C:2012:53) käy ilmi, että se, ettei komissio noudattanut polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan c alakohdassa asetettua kolmen kuukauden määräaikaa sen ratkaisemisessa, täyttääkö vientiä harjoittava tuottaja markkinatalouskohtelua koskevat edellytykset, merkitsee automaattisesti riidanalaisen asetuksen pätemättömyyttä. Neuvosto ja komissio katsovat puolestaan erityisesti, että tuomiosta Ningbo Yonghong Fasteners v. neuvosto (C-601/12 P, EU:C:2014:115) käy ilmi, että kyseisen määräajan laiminlyönti voi johtaa riidanalaisen asetuksen kumoamiseen vain siinä tapauksessa, että pääasioiden kantajat osoittavat, että ellei määräaikaa olisi laiminlyöty, neuvosto olisi voinut antaa toisenlaisen asetuksen, joka olisi ollut niiden etujen kannalta suotuisampi.

78. Huomautan, että tuomiosta Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto [45] käy ilmi, että kolmannessa valitusperusteessaan valittajat väittivät unionin yleisen tuomioistuimen arvioineen väärin perustein, etteivät ne voineet vedota polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan c alakohtaan niiden omien markkinatalouskohtelua koskevien vaatimusten kohdalla siitä syystä, että kolmen kuukauden määräaika ”koskee tilanteita, joissa komissiolla on velvollisuus tutkia” markkinatalouskohtelua ja yksilöllistä kohtelua koskevat vaatimukset. [46] Unionin tuomioistuin totesi kyseistä valitusperustetta tutkiessaan, että kyseisen säännöksen mukaan kysymys siitä, täyttääkö tuottaja saman artiklan 7 kohdan c alakohdan ensimmäisessä alakohdassa mainitut vaatimukset, on ratkaistava kolmen kuukauden kuluessa tutkimuksen aloittamisesta. [47] Lisäksi unionin yleisen tuomioistuimen kyseisessä asiassa antama tuomio kumottiin paitsi tämän valitusperusteen, myös valittajien esittämien kahden ensimmäisen valitusperusteen perusteella. [48]

79. Tuomion Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto [49] perusteella on siis nähdäkseni hankala päätellä unionin tuomioistuimen todenneen, että polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan c alakohdassa asetetun kolmen kuukauden määräajan laiminlyönti johtaa automaattisesti riidanalaisen asetuksen pätemättömyyteen. Lisäksi unionin tuomioistuin selittää tuomion Ningbo Yonghong Fasteners v. neuvosto [50] 35 kohdassa, ettei unionin tuomioistuin mainitse tuomiossa Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto (EU:C:2012:53) mitään tällaisen määräajan noudattamatta jättämisen seurauksista.

80. Toisin kuin neuvosto ja komissio väittävät, nähdäkseni tuomiosta Ningbo Yonghong Fasteners v. neuvosto (EU:C:2014:115) ei käy selvästi ilmi, että kyseisen määräajan noudattamatta jättäminen voi johtaa riidanalaisen asetuksen kumoamiseen ainoastaan siinä tapauksessa, että kantajat osoittavat, että ellei määräaika olisi ylittynyt, neuvosto olisi voinut antaa toisenlaisen asetuksen, joka olisi ollut niiden etujen kannalta suotuisampi. Kyseisessä tuomiossa unionin tuomioistuin käsitteli valitusta ja arvioi kahta valitusperustetta, jotka koskivat sitä, miten unionin yleinen tuomioistuin oli tulkinnut polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan c alakohdan toista alakohtaa, joka liittyi markkinatalouskohtelua koskevan vaatimuksen esittämisen määräaikaan. Unionin tuomioistuin jätti

45 — EU:C:2012:53.
46 — Tuomion 25 kohta.
47 — Tuomion 39 kohta.
48 — Tuomion 40 kohta.
49 — EU:C:2012:53.
50 — EU:C:2014:115.

ensimmäisen valitusperusteen tutkimatta.[51] Toisen valitusperusteen osalta unionin tuomioistuin totesi ainoastaan, että valittaja oli tulkinnut virheellisesti valituksenalaista tuomiota[52] ja että ”tällöin on todettava, ettei kyseinen valitusperuste perustu tosiasioihin ja se on näin ollen perusteeton, ilman että olisi tarpeen lausua siitä, onko kyseisessä säännöksessä vahvistettu määräaika menettelyllinen tae, jolla pyritään suojaamaan valittajan puolustautumisoikeuksia”.[53]

81. On totta, että unionin tuomioistuin toteaa kyseisen tuomion 42 kohdassa, että ”valittajan kyseisen valitusperusteen yhteydessä esittämät väitteet ovat joka tapauksessa tehottomia, koska valittaja ei ole esittänyt sellaisia syitä, jotka osoittaisivat, että markkinatalouskohtelua koskeva päätös tai riidanalainen asetus olisivat saattaneet olla sen etujen kannalta suotuisampia, mikäli kyseistä määräaikaa olisi noudatettu, varsinkin koska valittaja ei kiistänyt unionin tuomioistuimessa valituksenalaisessa tuomiossa esitettyjä päätelmiä markkinatalouskohtelua koskevan päätöksen asiasisällöstä”. Tästä lisätoteamuksesta syntyy vaikutelma, että unionin tuomioistuin on tosiasiassa yhtä mieltä unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä siltä osin kuin siinä käsitellään polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan c alakohdan toisessa alakohdassa asetetun kolmen kuukauden määräajan noudattamatta jättämisestä määrättäviä seurauksia.[54] Tästä oikeuskäytännöstä ei voida kuitenkaan tehdä varmoja johtopäätöksiä, ja käsiteltävät asiat tarjoavat unionin tuomioistuimelle tilaisuuden täsmentää kantaansa.

82. Kyseinen oikeuskäytäntö on mielestäni vahvistettava. Kuten unionin yleinen tuomioistuin tuo nimittäin ilmi, polkumyyntiä koskevassa perusasetuksessa ei mainita mitään markkinatalouskohtelun myöntämiselle asetetun kolmen kuukauden määräajan ylittämisestä määrättävistä seurauksista, toisin kuin muiden asetuksessa vahvistettujen menettelyllisten määräaikojen kohdalla.[55] Valmisteluasiakirjat, joiden perusteella polkumyyntiä koskevaan perusasetukseen lisättiin 2 artiklan 7 kohdan c alakohta, eivät myöskään selvennä asiaa lainkaan, sillä niissä todetaan vain, että markkinatalouskohtelua koskeva vaatimus on tutkittava riittävän ajoissa tutkimuksen aikana, jotta muita määräaikoja voidaan noudattaa.[56]

83. Tuomiossa Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware v. neuvosto[57] unionin tuomioistuimen oli ratkaistava, oliko polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 20 artiklan 5 kohdassa vahvistetun kymmenen päivän määräajan noudattamatta jättämisen johdettava kyseisen polkumyyntitullien käyttöönotosta annetun asetuksen kumoamiseen. Kyseisen säännöksen mukaan komission on annettava asianomaisille yrityksille vähintään kymmenen päivää aikaa niitä tosiasioita ja huomioita koskevaa lopullista ilmoitusta koskevien huomautusten esittämiseen, joiden perusteella lopullisten toimenpiteiden käyttöön ottamista aiotaan suositella. Myöskään viimeksi mainittu säännös ei sisällä samoin kuin ei polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan c alakohtakaan mitään mainintaa määräajan noudattamatta jättämisestä määrättävistä seurauksista.

84. Unionin tuomioistuin vahvisti unionin yleisen tuomioistuimen kannan ja totesi, että kyseisen määräajan noudattamatta jättäminen voi johtaa riidanalaisen asetuksen kumoamiseen vain silloin, kun on mahdollista, että tämän sääntöjenvastaisuuden johdosta hallinnollisessa menettelyssä olisi voitu päätyä toisenlaiseen lopputulokseen, jolloin valittajan puolustautumisoikeuksiin olisi tosiasiallisesti

51 — Tuomion 29–33 kohta.

52 — Tuomion 39 ja 40 kohta.

53 — Tuomion 41 kohta.

54 — Ks. esimerkiksi tuomio Shanghai Excell M & E Enterprise ja Shanghai Adeptech Precision v. neuvosto (T-299/05, EU:T:2009:72); tuomio Since Hardware (Guangzhou) v. neuvosto (T-56/11, EU:T:2012:431) sekä tuomio Gold East Paper ja Gold Huasheng Paper v. neuvosto (T-443/11, EU:T:2014:774).

55 — Tuomio Shanghai Excell M & E Enterprise ja Shanghai Adeptech Precision v. neuvosto (EU:T:2009:72, 116, 118 ja 119 kohta).

56 — Ks. komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille entisten muiden maiden kuin markkinatalousmaiden kohtelusta polkumyyntimenettelyssä ja ehdotus neuvoston asetukseksi asetuksen N:o 384/96 muuttamisesta (KOM(97) 677 lopullinen). Myöskään polkumyynnillä muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1225/2009 muuttamisesta 12.12.2012 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1168/2012 (EUVL L 344, s. 1) valmisteluasiakirjoissa ei täsmennetä mitenkään kyseisen, kahdeksaksi kuukaudeksi pidennetyn määräajan tarkoitusta.

57 — C-141/08 P, EU:C:2009:598.

vaikutettu.[58] Se muistutti tässä yhteydessä, että ”unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan valittajaa ei voida vaatia osoittamaan sitä, että komission päätös olisi ollut sisällöltään toisenlainen, vaan sitä voidaan vaatia osoittamaan ainoastaan se, että tämä mahdollisuus ei ole täysin poissuljettu siitä syystä, että valittaja olisi kyennyt varmistamaan puolustuksensa paremmin ilman tätä menettelyllistä sääntöjenvastaisuutta”.[59]

85. Unionin tuomioistuimella oli lisäksi samassa tuomiossa tilaisuus käsitellä sitä. Mitä seurauksia on sillä, että kolmen kuukauden määräajan jälkeen annettiin aiemman päätöksen korvannut, markkinatalouskohtelun myöntämistä koskeva komission päätös. Unionin tuomioistuin totesi, että ”laillisuusperiaatteen ja hyvän hallinnon periaatteen valossa [perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan c alakohtaa] ei voida tulkita tavalla, joka velvoittaisi komission ehdottamaan neuvostolle lopullisia toimenpiteitä, joilla pysytettäisiin kyseessä olevan yrityksen vahingoksi virhe, johon on syyllistytty näitä aineellisia edellytyksiä alun perin arvioitaessa”.[60] Sen mukaan ”siinä tapauksessa, että komissio huomaa tutkinnan aikana, että toisin kuin se on alun perin arvioinut, yritys täyttääkin perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan c alakohdan ensimmäisessä alakohdassa vahvistetut edellytykset, sen olisi näin tehtävä tästä asianmukaiset päätelmät varmistaen samalla, että perusasetuksessa säädettyjä menettelyllisiä takeita noudatetaan”.[61]

86. Unionin yleinen tuomioistuin on päätellyt nähdäkseni täysin perustellusti, että on todettava, että ”vaikka markkinataloudessa toimivan yrityksen asemaa koskevat päätökset onkin lähtökohtaisesti aina tehtävä perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan c alakohdan toisen alakohdan sanamuodon mukaisesti kolmen kuukauden kuluessa tutkimuksen aloittamisesta niin, että tämä määrittäminen pysyy voimassa koko tutkimuksen ajan, unionin tämänhetkisen lainsäädännön perusteella on kuitenkin unionin tuomioistuinten kyseisestä säännöksestä tekemän –– tulkinnan mukaan niin, että päätöksen tekeminen kyseisen määräajan jälkeen ei yksistään johda polkumyyntitullin käyttöön ottamisesta annetun asetuksen kumoamiseen ja että päätöstä voidaan muuttaa menettelyn aikana, jos se osoittautuu virheelliseksi.”[62]

87. Tämän perusteella katson, että unionin tuomioistuimen pitäisi vahvistaa unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytäntö, jonka mukaan ei voida ajatella, että polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan c alakohdan toisessa alakohdassa säädetyn määräajan jokainen ylittäminen johtaisi automaattisesti lopullisten polkumyyntitullien käyttöön ottamisesta annetun neuvoston asetuksen kumoamiseen. Tällainen ylittäminen voi nimittäin johtaa tällaiseen kumoamiseen vain, jos kantaja osoittaa, että neuvosto olisi voinut antaa kantajan etujen kannalta kyseistä asetusta suotuisamman asetuksen, jos mainittua määräaikaa ei olisi ylitetty.[63]

88. On syytä todeta, etteivät pääasian kantajat tuo esille mitään sellaista seikkaa, joka osoittaisi, että komission määräajan noudattaminen olisi johtanut niiden etujen kannalta riidanalaista asetusta suotuisamman asetuksen antamiseen.

89. Katson näin ollen, ettei polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan c alakohdan toisessa alakohdassa asetetun määräajan ylittäminen ole johtanut sellaisiin seikkoihin, jotka voisivat vaikuttaa sen pätevyyteen.

58 — Tuomion 81 ja 107 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

59 — Tuomion 94 kohta.

60 — Tuomion 111 kohta.

61 — Tuomion 112 kohta.

62 — Tuomio Since Hardware (Guangzhou) v. neuvosto (EU:T:2012:431, 167 kohta).

63 — Ibid. (tuomion 160 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

3. Polkumyyntimarginaalin määrittäminen

90. Asiassa C-34/14 esittämällään ensimmäisellä kysymyksellä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee niin ikään, onko riidanalainen asetus pätemätön siksi, että polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 9 artiklan 6 alakohtaa on rikottu siltä osin kuin markkinatalouskohtelusta ainoana hyötyneen Golden Stepin marginaalia ei ollut otettu huomioon otoksen polkumyyntimarginaalien painotetun keskiarvon laskennassa eikä se siis vaikuttanut mitenkään otoksen ulkopuolelle jääneisiin Kiinan vientiä harjoittaviin tuottajiin sovellettuun polkumyyntimarginaalien painotettuun keskiarvoon.

91. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan komission piti siis käsittääkseni laskea ensin otokseen sisältyneiden vientiä harjoittavien tuottajien yksilölliset polkumyyntimarginaalit ja sitten polkumyyntimarginaalien painotettu keskiarvo sisällyttämällä siihen Golden Stepin yksilöllinen marginaali.

92. Tässä yhteydessä luulen ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tulkinneen virheellisesti polkumyyntiä koskevan perusasetuksen säännöksiä. Kyseisen asetuksen 2 artiklan 11 artiklan mukaan polkumyyntimarginaalien olemassaolo tutkimusajanjakson aikana määritetään tavallisesti normaaliarvon painotetun keskiarvon ja kaiken yhteisöön suuntautuvan viennin hintojen painotetun keskiarvon välisellä vertailulla tai yksittäisten normaaliarvojen ja yhteisöön suuntautuvan viennin yksittäisten hintojen välisellä vertailulla kunkin liiketapahtuman osalta”. Kohdassa ei suljeta pois otannan mahdollisuutta. Kyseisen säännöksen perusteella komission oli perusteltua laskea otokseen sisältyvien vientiä harjoittavien tuottajien polkumyyntimarginaalien painotettu keskiarvo, sillä väliaikaista tullia koskevan asetuksen antamishetkellä yhdellekään näistä vientiä harjoittavista tuottajista ei ollut myönnetty markkinatalouskohtelua tai yksilöllistä kohtelua. [64]

93. Mitä tulee menetelmään, jota on sovellettu määritettäessä polkumyyntimarginaalia tutkimuksessa yhteistyössä toimineiden, mutta otoksen ulkopuolelle jääneiden, vientiä harjoittavien tuottajien osalta, on syytä huomauttaa, että komissio sovelsi polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 9 artiklan 6 kohtaa. Väliaikaista tullia koskevan asetuksen johdanto-osan 135 perustelukappaleesta käykin ilmi, että kyseisten vientiä harjoittavien tuottajien osalta, joita ei tarkasteltu yksilöllisesti, polkumyyntimarginaali määritettiin otokseen kuuluneiden yritysten polkumyyntimarginaalien painotetun keskiarvon perusteella. Koska yhtäältä kiinalaisille vientiä harjoittaville tuottajille ja toisaalta vietnamilaisille vientiä harjoittaville tuottajille määritettiin yksi ainoa polkumyyntimarginaali, näitä marginaaleja sovellettiin kaikkiin muihin Kiinan ja Vietnamin vientiä harjoittaviin tuottajiin. [65]

94. Väliaikaista tullia koskevan asetuksen antamisen ja riidanalaisen asetuksen antamisen välissä komissio myönsi markkinatalouskohtelun otokseen kuuluneelle Golden Stepille todeten, että kyseisen yrityksen toimittamien tietojen valossa alkuperäistä päätöstä oli syytä tarkistaa niin, että yritykselle myönnetään kyseinen asema. [66] Kyseiselle yhtiölle laskettiin siis yksilöllinen polkumyyntimarginaali. [67] Sen sijaan käytetty menetelmä säilyi ennallaan, eli komissio sovelsi polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 9 artiklan 6 kohtaa, [68] eikä kyseisessä asetuksessa mainita mitään siitä, ettei Golden Stepin polkumyyntimarginaalia olisi otettu laskentamenetelmässä huomioon. Tässä yhteydessä on tuotava esille, että unionin yleinen tuomioistuin on todennut tuomiossaan Zhejiang Aokang Shoes v. neuvosto, [69] että Golden Stepin polkumyyntimarginaali otettiin huomioon otoksen polkumyyntimarginaalien painotettua keskiarvoa laskettaessa. [70] Unionin tuomioistuin toki kumosi

64 — Ks. väliaikaista tullia koskevan asetuksen johdanto-osan 134 perustelukappale.

65 — Ks. väliaikaista tullia koskevan asetuksen johdanto-osan 143 perustelukappale.

66 — Ks. riidanalaisen asetuksen johdanto-osan 70–72 perustelukappale.

67 — Ks. kyseisen asetuksen johdanto-osan 146 perustelukappale.

68 — Ibid.

69 — T-407/06 ja T-408/06, EU:T:2010:68.

70 — Tuomion 103 kohta.

kyseisen tuomion sillä perusteella, että unionin yleinen tuomioistuin oli rikkonut polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohtaa.[71] Valittaja ei ollut kuitenkaan kyseenalaistanut toteamusta Golden Stepin polkumyyntimarginaalin huomioon ottamisesta polkumyyntimarginaalien painotetun keskiarvon laskennassa.

95. Näin ollen on niin, että kun huomioon otetaan kaikki edellä esitetyt seikat, on katsottava, että Kiinasta ja Vietnamista peräisin olevien jalkineiden, joiden päällinen on nahkaa, tuontia koskevat polkumyyntimarginaalit on määritetty riidanalaisessa asetuksessa asianmukaisesti. Tämä toteamus pätee lisäksi myös polkumyyntitullin jatkamista koskevaan asetukseen siltä osin kuin siitä käy ilmi, että käytetty laskentamenetelmä on ollut sama.[72]

4. Aiheutuneen vahingon ja syy-yhteyden määrittäminen

96. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää asiassa C-659/13 esittämillään neljännellä, viidennellä ja kuudennella kysymyksellä unionin tuomioistuinta ratkaisemaan, onko riidanalainen asetus todettava pätemättömäksi sillä perusteella, että siinä rikotaan polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 3–5 artiklaa sekä 17 artiklaa, koska liian pieni määrä yhteisön tuottajia on ollut tekemässä yhteistyötä, koska tutkimusaineistoon sisältyvä näyttö osoittaa, että yhteisön tuotannonalalle aiheutunutta vahinkoa on arvioitu sellaisten tietojen perusteella, joissa on kirjoitus- tai laskuvirheitä, ja koska siinä ei eroteta asianmukaisesti muiden sellaisten tekijöiden vaikutuksia, joiden tiedetään aiheuttavan vahinkoa, polkumyynnillä tapahtuneeksi väitetyn tuonnin vaikutuksista.

97. Ensinnäkin C & J Clark väittää neljännen kysymyksen yhteydessä, etteivät unionin toimielimet ole voineet arvioida asianmukaisesti yhteisön tuotannonalalle aiheutunutta vahinkoa siksi, että otokseen otettiin mukaan ainoastaan kuusi yhteisön tuottajaa, jotka siis tukivat valitusta, ja että ne edustivat vain 4,2:ta prosenttia yhteisön tuotannosta, mikä jää kauas polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 5 artiklan 4 kohdassa vaaditusta 25 prosentista.

98. Oma kantani asiaan on eri kuin C & J Clarkilla.

99. Muistutan, että kyseisen asetuksen 5 artiklan 1 ja 4 kohdassa säädetään, että tutkimus minkä tahansa väitetyn polkumyynnin olemassaolon, määrän ja vaikutuksen määrittelemiseksi voidaan panna vireille yhteisön tuotannonalan tekemän tai sen puolesta tehdyn valituksen perusteella. Tällöin valituksen on pitänyt saada tukea yhteisön tuottajilta, joiden yhteinen tuotanto on yli 50 prosenttia sen samankaltaisen tuotteen kokonaistuotannosta, jota tuottaa se osa yhteisön tuotannonalasta, joka joko tukee tai vastustaa valitusta. Tutkimusta ei kuitenkaan panna vireille, jos valitusta selvästi tukevat yhteisön tuottajat vastaavat alle 25 prosentista yhteisön tuotannonalan tuottaman samankaltaisen tuotteen kokonaistuotannosta.

100. Yhteisön tuottajien määri oli suuri, joten komissio päätti kerätä ensin näihin tuottajiin liittyviä erilaisia tietoja asiavaltuutta koskevan kyselyn avulla. Kyselyyn vastaamalla yhteisön tuottajien piti antaa tiedoksi kantansa polkumyyntitutkimuksen mahdolliseen vireille panoon ja kertoa, tukivatko ne valitusta, vastustivatko ne sitä vai eivätkö ne ottaneet siihen kantaa.[73] Kuten unionin yleinen tuomioistuin oli todennut tuomiossa Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto,[74] näiden tietojen pyytämisen oikeudellisena perustana oli polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 5 artiklan 4 kohta. Lisäksi kyseisen asetuksen 4 ja 5 artikla oli mainittu tämän saman kyselyn liitteessä. Olen samaa

71 — Tuomio Zhejiang Aokang Shoes v. neuvosto (EU:C:2012:710, 34 kohta).

72 — Ks. kyseisen asetuksen johdanto-osan 126, 127 ja 130 perustelukappale.

73 — Ks. C & J Clarkin esittämien huomautusten 43 kohta ja liite 2. Ks. myös tuomio Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto (EU:T:2010:67, 109 ja 110 kohta). On syytä muistaa, että unionin tuomioistuin kumosi kyseisen tuomion siksi, ettei komissio ollut tutkinut markkinatalouskohtelua koskevaa vaatimusta. Tuomion kyseisissä kohdissa esitettyjä unionin yleisen tuomioistuimen näkemyksiä ei siis kyseenalaistettu.

74 — EU:T:2010:67.

mieltä unionin yleisen tuomioistuimen kanssa siitä, että tämä osoittaa yhteisön tuottajien olleen näin ollen tietoisia siitä, että kyseisellä kyselyllä pyrittiin määrittämään erityisesti se, tukivatko ne valitusta vai eivät, ja että niiden piti tässä yhteydessä toimittaa polkumyynnistä, vahingosta ja näiden kahden välisestä syy-yhteydestä erinäisiä todisteita,[75] jotka ovat valituksen osatekijöitä polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

101. Tämän perusteella esitettävä päätelmä on yksinkertainen. Asiavaltuutta koskevaan kyselyyn annetut vastaukset riittävät osoittamaan, että valitusta kannatti 814 yhteisön tuottajaa, joiden osuus yhteisön tuotannosta oli yli 40 prosenttia kyseisen asetuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti.[76] Komissio valitsi vasta tämän jälkeen tuottajien toimittamien tietojen perusteella ne tuottajat, jotka pystyivät parhaiten edustamaan yhteisön tuotannonalaa, muodostaakseen otoksen polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 17 artiklan mukaisesti.[77]

102. Asiassa C-659/13 esitetystä viidennestä kysymyksestä käy ilmi, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin epäilee riidanalaisen asetuksen pätevyyttä myös siksi, että siinä saatetaan rikkoa polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 3 artiklan 2 kohtaa ja SEUT 296 artiklaa, koska tutkimusaineistoon sisältyvä näyttö on osoittanut, että yhteisön tuotannonalalle aiheutunutta vahinkoa oli arvioitu sellaisten tietojen perusteella, joissa oli kirjoitus- ja laskuvirheitä.

103. C & J Clark selittää tässä yhteydessä, että komissio on saanut muistioita, joissa kyseenalaistetaan tiedot, joita tietyt yhteisön tuottajat toimittivat polkumyyntitutkimuksen yhteydessä. Unionin toimielimet eivät kuitenkaan tarkistaneet vahinkoa koskevia päätelmiään kyseisten muistioiden perusteella, eikä riidanalaisessa asetuksessa mainita mitään tämän syistä. Unionin toimielimet ovat näin ollen jättäneet ottamatta huomioon polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 3 artiklan 2 kohdan, jonka perusteella vahingon olemassaolon määrittämisen tulee perustua selkeään näyttöön ja siihen on sisällyttävä puolueeton tarkastelu.

104. On syytä mainita, että kyseisen asetuksen 3 artiklan 5 kohdan mukaan polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin vaikutusta kyseessä olevaan yhteisön tuotannonalaan tutkittaessa on otettava huomioon kaikki olennaiset taloudelliset tekijät ja seikat, jotka vaikuttavat kyseisen teollisuuden tilanteeseen. On kuitenkin todettava, että C & J Clarkin mainitsemat ja huomautustensa liitteeksi liittämät muistiot ovat tosiasiassa ainoastaan lehdistössä julkaistuja väitteitä petoksista ja laiminlyönneistä, joita yhteisön jalkinevalmistajien väitetään tehneen.[78] Unionin toimielinten oli näin ollen polkumyyntitutkimuksen yhteydessä perusteltua olla ottamatta kyseisiä epäolennaisia ja todistusarvoa vailla olevia muistioita huomioon ja keskittyä sen sijaan lukuisiin muihin merkityksellisiin ja monitahoisiin seikkoihin, joita kyseiset talouden toimijat olivat esittäneet.

105. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii asiassa C-659/13 esitetyssä kuudennessa ennakkoratkaisukysymyksessä, onko riidanalainen asetus pätemätön siksi, että sillä rikotaan polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 3 artiklan 7 kohtaa, koska siinä ei rajata eikä eroteta asianmukaisesti muiden sellaisten tekijöiden vaikutuksia, joiden tiedetään voivan aiheuttaa vahinkoa, väitetyn polkumyynnillä tapahtuneen tuonnin vaikutuksista, minkä vuoksi syy-yhteyttä kyseisen tuonnin ja yhteisön tuotannonalalle aiheutuneen vahingon välillä ei ole osoitettu asianmukaisesti.

106. C & J Clark väittää erityisesti, etteivät unionin toimielimet ole tutkineet riittävällä tavalla yhteisön tuotannonalan kilpailukyvyn puutetta, kolmansista maista peräisin olevan tuonnin vaikutusta eivätkä Kiinasta peräisin olevalle tuonnille asetettujen kiintiöiden poistamisen vaikutuksia.

75 — Tuomion 111 kohta.

76 — Ks. riidanalainen asetuksen johdanto-osan 155 ja 158 perustelukappale.

77 — Ks. väliaikaista tullia koskevan asetuksen johdanto-osan 65 perustelukappale ja riidanalainen asetuksen johdanto-osan 57 perustelukappale. Ks. myös C & J Clarkin esittämien huomautusten 44 kohta.

78 — Ks. myös tuomio Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto (EU:T:2010:67, 167 kohta).

107. On syytä muistaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisön tuotannonalalle aiheutuneen vahingon olemassaolon määrittäminen edellyttää monitahoisten taloudellisten tilanteiden arviointia, ja tällaista arviointia koskevassa tuomioistuinvalvonnassa on näin ollen rajoituttava tarkistamaan, että menettelysääntöjä on noudatettu, että arvioinnin perustaksi hyväksytyt tosiseikat ovat aineellisesti paikkansapitäviä, että näitä tosiseikkoja arvioitaessa ei ole tehty ilmeistä virhettä ja että harkintavaltaa ei ole käytetty väärin. Näin on etenkin silloin, kun polkumyyntitutkimuksessa määritetään niitä tekijöitä, jotka aiheuttavat vahinkoa yhteisön tuotannonalalle. [79]

108. Vahingon määrittämisen yhteydessä unionin toimielinten velvollisuutena on tutkia, aiheutuuko vahinko, johon ne aikovat perustaa päätelmänsä, todellakin polkumyynnillä tapahtuneesta tuonnista, ja niiden on jätettävä ottamatta huomioon muihin tekijöihin perustuva vahinko ja erityisesti vahinko, joka perustuu yhteisön tuottajien omaan käyttäytymiseen. [80]

109. Unionin toimielinten asiana on tältä osin tarkistaa, etteivät kyseisten muiden tekijöiden vaikutukset ole olleet sellaisia, että ne olisivat olleet omiaan katkaisemaan syy-yhteyden yhtäältä kyseisen tuonnin ja toisaalta yhteisön tuotannonalalle aiheutuneen vahingon välillä. Niiden on tarkistettava, myös ettei kyseisten muiden tekijöiden syyksi laskettavaa vahinkoa oteta huomioon määritettäessä perusasetuksen 3 artiklan 7 kohdassa tarkoitettua vahinkoa ja ettei asetettu polkumyyntitulli näin ollen ylitä sitä, mikä on tarpeen polkumyynnin kohteena olevan tuonnin aiheuttaman vahingon poistamiseksi. Jos unionin toimielimet toteavat, että tällaisista tekijöistä riippumatta polkumyynnin kohteena olevan tuonnin aiheuttama vahinko on perusasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla merkittävää, tuonnin ja yhteisön tuotannonalalle aiheutuneen vahingon välisen syy-yhteyden voidaan kuitenkin katsoa olevan olemassa. [81]

110. Sen tutkiminen, ovatko muut tekijät merkityksellisiä niin, että ne on otettava huomioon vahinkoa määritettäessä, edellyttää monitahoista taloudellista arviointia, jossa unionin toimielimillä on, muistutan, laaja harkintavalta. Käsiteltävissä asioissa riidanalaisesta asetuksesta käy selvästi ilmi, että unionin toimielimet ovat tutkineet, ettei yhteisön tuottajille aiheutunut vahinko johtunut muista tekijöistä kuin polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden kohteena olleesta tuonnista, kuten yhteisön tuotannonalan kilpailukyvyn puutteesta, kolmansista maista peräisin olevan tuonnin vaikutuksesta tai Kiinasta peräisin olevalle tuonnille asetettujen kiintiöiden poistamisesta. [82]

111. Kun siis otetaan huomioon kaikki edellä esitetyt seikat, katson, etteivät unionin toimielimet ole toimineet virheellisesti määrittäessään yhteisön tuotannonalalle aiheutunutta vahinkoa ja syy-yhteyttä tämän vahingon ja polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden kohteena olleen tuonnin välillä.

5. Riitojenratkaisuelimen paneelin antamien raporttien ja WTO:n sääntöjen vaikutus riidanalaisen asetuksen lainmukaisuuteen

112. Asiassa C-34/14 esitetyn ensimmäisen kysymyksen yhteydessä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin epäilee riidanalaisen asetuksen pätevyyttä siltä osin kuin se perustuu polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 9 artiklan 5 kohtaan. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo nimittäin, että kyseinen säännös on vastoin polkumyyntisopimuksen 6 artiklan 10 kohtaa

79 — Tuomio TMK Europe (EU:C:2015:236, 34 kohta).

80 — Ibid. (tuomion 35 kohta).

81 — Ibid. (tuomion 36 ja 37 kohta).

82 — Ks. kyseisen asetuksen johdanto-osan 222–238 perustelukappale ja väliaikaista tullia koskevan asetuksen johdanto-osan 210–231 perustelukappale. Tässä yhteydessä on todettava, että unionin yleisellä tuomioistuimella oli tuomiossa Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto (EU:T:2010:67) tilaisuus tarkastella yksityiskohtaisesti näitä seikkoja, ja se hylkäsi kanneperusteen, jonka mukaan polkumyynnin kohteena olleen tuonnin ja yhteisön tuotannonalalle aiheutuneen vahingon välistä syy-yhteyttä ei ollut osoitettu riittävällä tavalla (tuomion 190–200 kohta). On syytä muistaa, että vaikka unionin tuomioistuin on kumonnut kyseisen tuomion, se ei kyseenalaistanut näitä unionin yleisen tuomioistuimen toteamuksia valitusta käsitellessään.

ja 9 artiklan kohtaa. Lisäksi riidanalainen asetus on sen mukaan pätemätön myös siksi, että EU:n ja jalkinevalmistajien välistä riita-asiaa käsitelleen Maailman kauppajärjestön riitojenratkaisuelimen paneelin erityiskertomuksen [83] mukaan Golden Stepin polkumyyntimarginaalia ei ollut laskettu polkumyyntisopimuksen 2 artiklan 2. Kohdan2 alakohdan iii alakohdan mukaisesti.

113. On muistettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, etteivät Maailman kauppajärjestön perustamisesta tehty sopimus ja sen liitteinä 1, 2 ja 3 olevat sopimukset (jäljempänä yhdessä WTO-sopimukset) kuulu luonteensa ja rakenteensa vuoksi lähtökohtaisesti niihin normeihin, joihin nähden unionin toimielinten toimien lainmukaisuutta voidaan valvoa. [84] Unionin tuomioistuin on kuitenkin hyväksynyt vain tilanteessa, jossa unionin tarkoituksena on ollut panna täytäntöön erityinen velvoite, johon se on sitoutunut kyseisillä sopimuksilla, tai tilanteessa, jossa kyseessä olevassa unionin oikeuden toimessa nimenomaisesti viitataan WTO-sopimusten tiettyihin määräyksiin, että unionin tuomioistuimet valvovat tarpeen vaatiessa unionin toimien ja niiden soveltamistoimien lainmukaisuutta näiden sopimusten kannalta. [85]

114. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan polkumyyntiä koskevan perusasetuksen johdanto-osan kolmannesta perustelukappaleesta ja sitä seuraavista perustelukappaleista käy ilmi, että perusasetuksen säännöksiä on muutettu vuonna 1994 päätökseen saatujen monenvälisten kauppaneuvottelujen sekä GATT-sopimuksen, VI artiklan täytäntöönpanosta tehtyjen uusien sopimusten, joihin polkumyynnin vastainen sopimus kuuluu, perusteella. Näin ollen ”[unionin] lainsäädäntö [oli] *mahdollisimman hyvin* saatettava uusien sopimusten mukaisiksi”. [86] unionin oikeuden osaksi. Unionin lainsäätäjä on siis antanut polkumyyntiä koskevan perusasetuksen täyttääkseen kansainväliset velvoitteensa, ja unionin tuomioistuimen pitäisi näin ollen valvoa riidanalaisen asetuksen lainmukaisuutta näiden velvoitteiden kannalta.

115. Unionin tuomioistuimella on ollut vastikään tilaisuus ottaa kantaa tähän seikkaan. Tuomiossa komissio v. Rusan Armenal [87] todettiin nimittäin, että ”unionin tuomioistuin on tietyissä tilanteissa tunnustanut, että WTO:n polkumyynnin vastainen järjestelmä saattoi olla poikkeus yleisestä periaatteesta, jonka mukaan unionin tuomioistuimet eivät voi valvoa unionin toimielinten toimien lainmukaisuutta siltä kannalta, olivatko ne WTO-sopimusten määräysten mukaisia”. [88] ”Jotta tällainen poikkeus voitaisiin hyväksyä yksittäistapauksessa, on kuitenkin vielä osoitettava oikeudellisesti riittävällä tavalla, että lainsäätäjä on ilmaissut tahdon panna unionin oikeudessa täytäntöön erityinen velvoite, johon se on sitoutunut WTO-sopimuksissa”. [89] ”Tältä kannalta ei riitä, että kyseessä olevan unionin toimen perusteluista ilmenee yleisesti, että kyseinen toimi on annettu ottaen huomioon unionin kansainväliset velvoitteet. Sen sijaan riitautetusta unionin oikeuden säännöksestä on voitava päätellä, että sillä pannaan unionin oikeudessa täytäntöön WTO-sopimuksiin perustuva erityinen velvoite”. [90]

116. Polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 9 artiklan 5 kohdassa otetaan käyttöön erityinen järjestelmä, joka koskee muusta kuin markkinatalousmaasta peräisin olevaa tuontia, mikä merkitsee siis kyseisten vientiä harjoittavien tuottajien yksilöllistä kohtelua. Tällaisen kohtelun myöntämisen seurauksena normaaliarvon laskennassa sovelletaan erityistä menetelmää.

83 — Ks. paneelin kertomus ”European Union – Anti-Dumping Measures on Certain Footwear from China” (WTO:n asiakirja WT/DS405/R).

84 — Tuomio komissio v. Rusan Armenal (C-21/14 P, EU:C:2015:494, 38 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

85 — Ibid. (tuomion 40 ja 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

86 — Ks. polkumyyntiä koskevan perusasetuksen johdanto-osan viides perustelukappale. Kursivointi tässä.

87 — EU:C:2015:494.

88 — Tuomion 44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

89 — Tuomion 45 kohta.

90 — Tuomion 46 kohta.

117. Unionin tuomioistuimen esittämä polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 2 artiklan 7 kohtaa koskeva toteamus [91] pätee myös perusasetuksen 9 artiklan 5 kohtaan. Edellä mainitusta komission tiedonannosta [92] käy nimittäin ilmi, että yksilöllisen kohtelun, kuten myös markkinatalouskohtelun, tarkoituksena on ottaa huomioon valtiosta riippumattomasti toimivien ja omasta vientimyynnistään oikeudellisesti ja tosiasiallisesti vapaasti päättävien yritysten ilmaantuminen niihin WTO:n jäseninä oleviin valtioihin, joissa ei ole markkinataloutta. Polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 9 artiklan 5 kohta ilmaisee siis niin ikään unionin lainsäätäjän tahdon ottaa kyseisellä alalla käyttöön unionin oikeusjärjestyksessä noudatettava omanlainen lähestymistapa.

118. Mainittua toteamusta ei voida saattaa kyseenalaiseksi myöskään sillä perusteella, että polkumyyntiä koskevan perusasetuksen johdanto-osan viidennen perustelukappaleen mukaan polkumyynnin vastaisen sopimuksen määräykset olisi saatettava ”mahdollisimman hyvin” osaksi unionin oikeutta. Kyseinen ilmaisu on nimittäin ymmärrettävä siten, että vaikka unionin lainsäätäjän aikomus oli ottaa polkumyyntisopimuksen määräykset huomioon polkumyyntiä koskevan perusasetuksen antamisen yhteydessä, se ei kuitenkaan ilmaissut tahtoa saattaa kaikkia sen määräyksiä osaksi mainittua asetusta. [93]

119. WTO:n riitojenratkaisuelimen paneelin antaman raportin vaikutuksesta riidanalaisen asetuksen pätevyyteen on todettava, että asetuksen (EY) N:o 1515/2001 [94] 1 artiklan 1 kohdan mukaan neuvosto voi, aina kun WTO:n riitojenratkaisuelin hyväksyy raportin, tapauksen mukaan kumota kiistanalaisen toimenpiteen tai muuttaa sitä taikka toteuttaa muita aiheellisina pidettyjä erityisiä toimenpiteitä. On todettava, ettei Golden Stepille vahvistetun polkumyyntimarginaalin kumoamiseksi tai muuttamiseksi toteutettu mitään erityistä toimenpidettä. Unionin aikomuksena ei ollut pannut täytäntöön tiettyä velvoitetta, johon se on sitoutunut polkumyyntisopimuksella, eikä polkumyyntiä koskevassa perusasetuksessa nähdäkseni viitata nimenomaisesti kyseisen sopimuksen tiettyihin määräyksiin, joten riidanalaisen asetuksen laillisuutta ei voida valvoa kyseisen sopimuksen, sellaisena kuin sitä on myöhemmin tulkittu riitojenratkaisuelimen suosituksissa, valossa. [95]

120. Unionin tuomioistuin ei siis voi arvioida riidanalaisen asetuksen laillisuutta polkumyyntisopimuksen valossa, eikä riitojenratkaisuelimen paneelin kertomus sido sitä.

C *Tuomiosta Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto ja tuomiosta Zhejiang Aokang Shoes v. neuvosto sekä riidanalaisen asetuksen pätemättömyydestä tehtävät päätelmät*

121. Asiassa C-659/13 esitetyn seitsemännen kysymyksen ja asiassa C-34/14 esitetyn toisen kysymyksen a kohdan perusteella unionin tuomioistuimen on arvioitava yhtäältä tuomion Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto (EU:C:2012:53) ja tuomion Zhejiang Aokang Shoes v. neuvosto (EU:C:2012:710) vaikutuksia muiden vientiä harjoittavien tuottajien ja tuojien osalta ja toisaalta riidanalaisen asetuksen pätemättömyyden vaikutuksia.

91 — Tuomion 48–50 kohta.

92 — Ks. alaviite 56.

93 — Ks. tuomio komissio v. Rusan Armenal (EU:C:2015:494, 52 kohta).

94 — Toimenpiteistä, joita yhteisö voi toteuttaa polkumyyntitoimenpiteitä ja tukien vastaisia toimenpiteitä koskevan WTO:n riitojenratkaisuelimen hyväksymän raportin johdosta, 23.7.2001 annettu neuvoston asetus (EYVL L 201, s. 10).

95 — Ks. vastaavasti tuomio Ikea Wholesale (EU:C:2007:547, 29–35 kohta).

1. Tuomion Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto sekä tuomion Zhejiang Aokang Shoes v. neuvosto vaikutus

122. Ensimmäisen asteen tuomioistuin (verojaosto) tiedustelee unionin tuomioistuimelta seitsemännellä kysymyksellään lähinnä sitä, onko riidanalaisen asetuksen kumoamisesta tuomiossa Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto (EU:C:2012:53) sekä tuomiossa Zhejiang Aokang Shoes v. neuvosto (EU:C:2012:710) seurannut se, että kyseisen asetuksen mukaisesti maksetut polkumyyntitullit eivät olleet lain mukaisia tullikoodeksi 236 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

123. Tosiasiassa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään tällä kysymyksellä, onko tällaisella kumoamisella erga omnes -vaikutus.

124. On syytä muistaa, että unionin tuomioistuin kumosi kyseisissä tuomioissa riidanalaisen asetuksen siltä osin kuin se koskee kyseisten asioiden valittajia.

125. Lisäksi unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan silloin, kun unionin tuomioistuin päättää toimivallan ylitystä koskevasta asiasta, se ei voi lausua kanteen ulkopuolisesta seikasta, minkä vuoksi kumoavassa tuomiossa ei voida sitä, mitä kantaja on vaatinut.[96] Oikeuskäytännössä on täsmennetty tässä yhteydessä, että jos siis se, jolle tietty päätös on osoitettu, päättää nostaa kumoamiskanteen, unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetaan vain ne päätöksen osat, jotka koskevat tätä adressaattia, kun taas ne osat, jotka koskevat muita adressaatteja ja joita ei ole riitautettu, eivät ole sen asian kohteena, joka saatetaan unionin tuomioistuimen ratkaistavaksi.[97]

126. Oikeuskäytännössä on todettu lisäksi, että vaikka unionin tuomioistuinten antamalla kumoamistuomiolla on ehdoton oikeusvoima sekä tuomion tuomiolauselman että niiden perustelujen osalta, jotka ovat tuomiolauselman välttämätön tuki, tämä oikeusvoima ei voi aiheuttaa sellaisen vastaavasta syystä lainvastaisen toimen kumoamista, jota ei ole saatettu unionin tuomioistuinten arvioitavaksi.[98]

127. Näin ollen se, että unionin tuomioistuin kumosi riidanalaisen asetuksen tuomiossa Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto (EU:C:2012:53) sekä tuomiossa Zhejiang Aokang Shoes v. neuvosto (EU:C:2012:710) siltä osin kuin sillä otettiin käyttöön valittajia koskeva polkumyyntitulli, ei vaikuta kyseisen asetuksen muiden osien pätevyyteen eikä etenkään muiden vientiä harjoittavien tuottajien, eritoten C & J Clarkin ja Puman tavarantoimittajien, tiettyjen jalkineiden, joiden päälliset ovat nahkaa, tuontia koskevaan polkumyyntitulliin, koska nämä osat eivät ole unionin tuomioistuinten ratkaistavaksi saatetun asian kohteesna.[99]

128. Riidanalaisen asetuksen kumoamisesta kyseisissä tuomioissa ei siis seurannut sitä, etteivät kyseisen asetuksen mukaisesti maksetut polkumyyntitullit olisi olleet lain mukaisia tullikoodeksin 236 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetulla tavalla niiden tuojien kohdalla, jotka hankkivat tavaransa muilta vientiä harjoittavilta tuottajilta kuin niiltä, joita kyseiset tuomiot koskivat.

2. Riidanalaisen asetuksen pätemättömyydestä määrättävät seuraukset

129. Münchenin finanssiasioita käsittelevä tuomioistuin pyrkii selvittämään asiassa C-34/14 esittämänsä toisen kysymyksen a kohdalla, mitä seurauksia aiheutuisi siitä, että unionin tuomioistuin toteaisi riidanalaisen asetuksen pätemättömäksi.

96 — Ks. tuomio Nachi Europe (C-239/99, EU:C:2001:101, 24 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

97 — Ibid. (tuomion 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

98 — Ibid. (tuomion 26 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

99 — Ks. vastaavasti ibid (tuomion 27 kohta).

130. Tässä yhteydessä on muistettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kansallisten viranomaisten asiana on määrätä seurauksista, joita niiden kansallisissa oikeusjärjestyksissä koituu pätemättömäksi julistamisesta, mistä seuraisi, että asinomaisen asetuksen nojalla maksettujen polkumyyntitullien maksamiseen ei olisi yhteisön tullikoodeksin 236 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua lainmukaista velvollisuutta ja että tulliviranomaisten olisi lähtökohtaisesti palautettava ne tämän säännöksen mukaisesti, jos tällaiselle palauttamiselle asetetut edellytykset, muiden muassa kyseisen artiklan 2 kohdassa mainittu edellytys, täyttyvät. [100]

131. Näin ollen erityisesti Puman osalta on huomautettava, että kun unionin tuomioistuin on todennut polkumyynnistä annetun asetuksen pätemättömäksi, talouden toimija ei voi lähtökohtaisesti enää vaatia palautettavaksi kyseisen asetuksen perusteella maksamaansa polkumyyntitullia, jonka osalta tullikoodeksin 236 artiklan 2 kohdassa asetettu kolmen vuoden määräaika on päättynyt. Kyseisessä säännöksessä nimittäin asetetaan kolmen vuoden määräaika muiden kuin lain mukaisten tullien palauttamiselle.

132. Näin ollen toisen kysymyksen a kohtaan on vastattava asiassa C-34/14, että Pumalla, joka on nostanut kansallisessa tuomioistuimessa kanteen päätöksistä, joilla siltä on peritty polkumyyntitulleja unionin tuomioistuimessa pätemättömäksi todetun riidanalaisen asetuksen nojalla, on lähtökohtaisesti oikeus vedota tähän pätemättömyyteen kansallisessa tuomioistuimessa ja vaatia kyseisten tullien palauttamista tullikoodeksin 236 artiklan 1 kohdan nojalla. Kansallisen tuomioistuimen on selvitettävä, täyttyvätkö tällaiselle palauttamiselle asetetut edellytykset, muiden muassa kyseisen artiklan 2 kohdassa mainittu edellytys.

D *Tullikoodeksin 236 artiklassa tarkoitetut ennalta-arvaamattoman tapahtuman ja ylivoimaisen esteen käsitteet*

133. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää asiassa C-34/14 esittämänsä toisen kysymyksen b kohdassa unionin tuomioistuinta ratkaisemaan lähinnä, onko tullikoodeksin 236 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa tulkittava siten, että riidanalaisen asetuksen pätemättömäksi toteaminen on ennalta-arvaamaton tapahtuma, joka on estänyt asianosaista esittämästä hakemustaan vaaditussa kolmen vuoden määräajassa, jolloin kyseistä määräaikaa voitaisiin pidentää.

134. Tässä yhteydessä on muistettava, että unionin tuomioistuin on todennut tuomiossa CIVAD, [101] ettei asetuksen lainvastaisuus ei ole tässä säännöksessä tarkoitettu ylivoimainen este, jonka perusteella voidaan pidentää kolmen vuoden määräaikaa, jonka kuluessa tuoja voi vaatia tämän asetuksen nojalla maksamiensa tuontitullien palauttamista. [102]

135. Tätä oikeuskäytäntöä voidaan nähdäkseni soveltaa asiassa C-34/14 kyseessä olevaan tilanteeseen. On nimittäin muistettava, että ”ennalta-arvaamattoman tapahtuman käsite sisältää objektiivisen osan, joka liittyy epätavallisiin ja toimijasta riippumattomiin seikkoihin, sekä subjektiivisen osan, joka liittyy asianomaisen velvollisuuteen suojautua epätavallisen tapahtuman seurauksilta ryhtymällä tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin, jotka eivät vaadi kohtuuttomia uhrauksia”. [103] Tosiasiassa ennalta-arvaamattoman tapahtuman käsite vastaa ylivoimaisen esteen käsitettä. [104]

100 — Ks. tuomio Trubowest Handel ja Makarov v. neuvosto ja komissio (C-419/08 P, EU:C:2010:147, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Ks. myös tuomio CIVAD (C-533/10, EU:C:2012:347, 20 kohta).

101 — EU:C:2012:347.

102 — Tuomion 35 kohta.

103 — Ks. tuomio Bell & Ross v. SMHV (C-426/10 P, EU:C:2011:612, 48 kohta).

104 — Ks. määräys Faktor B. i W. Gęsina v. komissio (C-138/14 P, EU:C:2014:2256, 20 kohta). Unionin tuomioistuin ei ole oikeuskäytännössään tehnyt milloinkaan todellista eroa näiden kahden käsitteen välillä, ja se on jopa kieltäytynyt tutkimasta, onko tällaista eroa todellisuudessa olemassa (ks. tuomio Bayer v. komissio, C-195/91 P, EU:C:1994:412, 33 kohta).

136. Unionin tuomioistuimen tuomiossa CIVAD [105] esittämää päättelyä on näin ollen sovellettava asiassa C-34/14. Näin ollen on niin, että koska maksettujen tuonti- tai vientitullien palauttaminen muodostaa poikkeuksen tavanomaisesta tuonti- ja vientimenettelystä, säännöksiä, joissa siitä säädetään, ja tullikoodeksin 236 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan ennalta-arvaamattoman tapahtuman käsitettä on tulkittava suppeasti. [106]

137. Unionin tuomioistuin on katsonut tämän jälkeen, ettei objektiivisen osan muodostavan polkumyyntiasetuksen lainvastaisuutta voida katsoa epätavalliseksi olosuhteeksi. [107] Subjektiivisesta osasta on todettava, että Puma olisi voinut esittää palautushakemuksen heti maksettuaan ensimmäisen kerran polkumyyntitulleja riidanalaisen asetuksen nojalla erityisesti sitä varten, että se riitauttaa kyseisen asetuksen pätevyyden esittämällä lainvastaisuusväitteen kansallisessa tuomioistuimessa, joka voisi tai jonka pitäisi pyytää unionin tuomioistuimelta ennakkoratkaisua [108].

138. Näin ollen katson, että koska Puman oli mahdollista riitauttaa kyseisen asetuksen pätevyys ennen tullikoodeksin 236 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetyn kolmen vuoden määräajan päättymistä esittämällä riidanalaisen asetuksen nojalla maksettuja tulleja koskeva palautushakemus, kyseisen asetuksen pätemättömyys, jos unionin tuomioistuin sen todella tällaiseksi toteaa, ei ole ennalta-arvaamaton tapahtuma, joka olisi estänyt sitä jättämästä palautushakemusta mainitussa määräajassa. [109]

139. Edellä esitetyn perusteella katson, että tullikoodeksin 236 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa on tulkittava siten, ettei polkumyyntitullien käyttöönotosta annetun asetuksen pätemättömyys ole kyseisessä säännöksessä tarkoitettu ennalta-arvaamaton tapahtuma, jonka perusteella voidaan pidentää kolmen vuoden määräaikaa, jonka kuluessa tuoja voi vaatia kyseisen asetuksen nojalla maksamiensa tuontitullien palauttamista.

V **Ratkaisuehdotus**

140. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaa ensimmäisen asteen tuomioistuimen (verojaosto) esittämiin kysymyksiin seuraavasti:

1) Lopullisen polkumyyntitullin käyttöönotosta tiettyjen Kiinan kansantasavallasta ja Vietnamista peräisin olevien sellaisten jalkineiden tuonnissa, joiden päälliset ovat nahkaa, ja kyseisessä tuonnissa käyttöön otetun väliaikaisen tullin lopullisesta kantamisesta 5.10.2006 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1472/2006 sekä Vietnamista ja Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien tiettyjen jalkineiden, joiden päälliset ovat nahkaa, tuonnissa käyttöön otettavasta lopullisesta polkumyyntitullista, sellaisena kuin se on laajennettuna koskemaan Macaon erityishallintoalueelta lähetettyjen tiettyjen jalkineiden, joiden päälliset ovat nahkaa, tuontia riippumatta siitä, onko niiden alkuperämaaksi ilmoitettu Macaon erityishallintoalue, neuvoston asetuksen (EY) N:o 384/96 11 artiklan 2 kohdan mukaisen toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun seurauksena 22.12.2009 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1294/2009 ovat pätemättömiä siltä osin kuin Euroopan komissio ei ole tutkinut otokseen kuulumattomien Kiinan ja Vietnamin vientiä harjoittavien tuottajien markkinatalouskohtelua ja yksilöllistä kohtelua koskevia vaatimuksia eikä ole ottanut näin huomioon polkumyynnillä muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 22.12.1995 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 384/96 2 artiklan 7 kohdan b alakohdan ja 9 artiklan 5 kohdan vaatimuksia.

105 — C-533/10 (EU:C:2012:347).
106 — Tuomion 24 ja 25 kohta.
107 — Tuomion 30 kohta.
108 — Tuomion 31–33 kohta.
109 — Tuomion 34 kohta.

2) Se, että unionin tuomioistuin kumosi asetuksen N:o 1472/2006 tuomiossa Brosmann Footwear (HK) ym. v. neuvosto (C-249/10 P, EU:C:2012:53) ja tuomiossa Zhejiang Aokang Shoes v. neuvosto (C-247/10 P, EU:C:2012:710) siltä osin kuin siinä otetaan käyttöön kyseisten asioiden valittajia koskevat polkumyyntitullit, ei vaikuta asetuksen muiden osien pätevyyteen eikä etenkään muiden vientiä harjoittavien tuottajien valmistamien tiettyjen jalkineiden, joiden päällinen on nahkaa, tuontia koskevan polkumyyntitullin pätevyyteen, koska nämä osat eivät kuuluneet unionin tuomioistuinten ratkaistavaksi saatetun riita-asian kohteeseen.

141. Ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaa Münchenin finanssiasioita käsittelevälle tuomioistuimella seuraavasti:

1) Asetus N:o 1472/2006 ja täytäntöönpanoasetus N:o 1294/2009 ovat pätemättömiä siltä osin kuin Euroopan komissio ei ole tutkinut markkinatalouskohtelua ja yksilöllistä kohtelua koskevia, otokseen kuulumattomien Kiinan ja Vietnamin vientiä harjoittavien tuottajien vaatimuksia eikä ole ottanut näin huomioon asetuksen N:o 384/96 2 artiklan 7 kohdan b alakohdan ja 9 artiklan 5 kohdan vaatimuksia.

2) Puma SE:n kaltaisella tuojalla, joka on nostanut kansallisessa tuomioistuimessa kanteen päätöksistä, joilla siltä on peritty polkumyyntitulleja unionin tuomioistuimessa pätemättömäksi todetun asetuksen N:o 1472/2006 nojalla, on lähtökohtaisesti oikeus vedota kansallisessa tuomioistuimessa tähän pätemättömyyteen saadakseen kyseiset tullit palautetuiksi yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 236 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Kansallisen tuomioistuimen on selvitettävä, täyttyvätkö tällaiselle palauttamiselle asetetut edellytykset, muiden muassa kyseisen artiklan 2 kohdassa asetettu edellytys.

3) Asetuksen N:o 2913/92 236 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa on tulkittava siten, ettei polkumyyntitullien käyttöönotosta annetun asetuksen pätemättömäksi toteaminen ole kyseisessä säännöksessä tarkoitettu ennalta-arvaamaton tapahtuma, jonka perusteella voidaan pidentää kolmen vuoden määräaikaa, jonka kuluessa tuoja voi vaatia kyseisen asetuksen nojalla maksamiensa tuontitullien palauttamista.